

**TOWARZYSTWO IMIENIA
FERENCA LISZTA**

**ZESZYTY
LISZTOWSKIE
LISZT PAPERS
LISZT-HEFTE**

4

WROCLAW 2013

SPIS TREŚCI
CONTENTS
INHALT

Słowo wstępne.....	1
Preface.....	2
Vorwort.....	3
Michał Błaszczyk – <i>1000 Wieczorów Lisztowskich</i>	4
<i>Wykaz kompozytorów wykonanych podczas Wieczorów Lisztowskich.....</i>	22
<i>List of composers performed during Liszt Evenings</i>	
<i>Wykaz wykonanych utworów F. Liszta.....</i>	25
<i>List of Liszt's works performed</i>	
<i>Wykaz sal, w których odbyły się Wieczory Lisztowskie.....</i>	29
<i>List of Liszt Evenings venues</i>	
<i>Lista wykonawców Wieczorów Lisztowskich.....</i>	32
<i>List of Liszt Evenings performers</i>	
Michał Błaszczyk – <i>1000 Liszt Evenings.....</i>	38
<i>Streszczenie.....</i>	56
<i>Summary in English.....</i>	58
<i>Zusammenfassung in Deutsch.....</i>	60
Juliusz Adamowski	
<i>Kalendarium koncertów F. Liszta we Wrocławiu w 1843 r.....</i>	62
<i>Calendar of Franz Liszt's concerts in Wroclaw (Breslau) in 1843.....</i>	62
<i>Kalendarium der Franz Liszt -Konzerte in Breslau im Jahr 1843</i>	63
Juliusz Adamowski – <i>Krótką informacją o działalności TiFL</i>	64
<i>Brief information on the activity of TiFL</i>	
<i>Kurz über TiFL-Tätigkeit</i>	

Po „Zeszytach lisztowskich” poświęconych relacjom między Lisztem a Chopinem, niektórym zagadnieniom z zakresu interpretacji utworów fortepianowych Liszta i jego pedagogiki oraz pobytom Liszta na Śląsku, wydajemy IV „Zeszyt”, którego zasadniczą treścią jest omówienie działalności koncertowej Towarzystwa w związku z realizacją pierwszego tysiąca koncertów.

Praca Michała Błaszczyka dotyczy wyłącznie koncertów, których TiFL było oficjalnym organizatorem lub współorganizatorem. W związku z tym warto dodać, że laureaci naszych ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów pianistycznych wystąpili również na kilkudziesięciu koncertach, które były dla nich nagrodami artystycznymi ufundowanymi przez różne współpracujące z nami instytucje kulturalne w kraju i zagranicą.

Należy tutaj przypomnieć choćby tournée koncertowe po Węgrzech Macieja Pabicha (6-10 marca 2001 r.) z orkiestrą symfoniczną pod batutą Jurija Simonowa, zorganizowane przez Filharmonię Budapeszteńską, recitale Siergieja Paszkiewicza i Stanisława Sołowiewa w Centrum Lisztowskim w Raiding w Austrii; występy Adama Jezierzańskiego i Pawła Rydla w marcu 1995 r. w Sankt Petersburgu na IV Międzynarodowym Festiwalu „Wirtuozi 2000 r.” oraz udział Hanny Holeksy, Jakuba Gwarddeckiego i Jakuba Markowskiego w Międzynarodowym Festiwalu „Chopin chez George Sand” w La Chatre we Francji w 1995 r.

W 2009 r. odbyły się recitale Piotra Banasika w Łodzi i Radziejowicach oraz koncert symfoniczny w Jeleniej Górze. Koncerty zostały ufundowane i zorganizowane przez Międzynarodową Fundację Muzyczną im. Artura Rubinsteina w Łodzi, Dom Pracy Twórczej w Radziejowicach - Narodową Instytucję Kultury (Nagroda im. Jerzego Waldorffa) i Filharmonię Dolnośląską.

Wielu laureatów naszych ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów pianistycznych wystąpiło w kolejnych edycjach Międzynarodowych Festiwali Młodych Laureatów Konkursów Muzycznych, zorganizowanych przez niezwykle zasłużoną dla polskiej kultury muzycznej Instytucję Promocji i Upowszechnienia Muzyki SILESIA w Katowicach.

Wydanie „Zeszytu” stało się możliwe dzięki dofinansowaniu przez Województwo Dolnośląskie i Związek Artystów Wykonawców STOART - wieloletnich Mecenasów naszej działalności - dziękujemy serdecznie.

Juliusz Adamowski, sierpień 2013 r.

After issuing "Liszt Papers" dedicated to the relationship between Liszt and Chopin, some issues concerning the interpretation of Liszt's piano works, his pedagogy and his stays in Silesia, we present "Liszt Papers" No. 4, whose main subject is to discuss the concert activities of the Society in connection with the first one thousand concerts.

Michał Błaszczyk's work deals exclusively with the concerts which were officially organized or co-organized by the F. Liszt Society in Poland (TiFL). Therefore, it is worth noting that the prize-winners of our national and international piano competitions also appeared in dozens of concerts that were artistic prizes funded by various cooperating with us cultural institutions in the country and abroad.

We should mention at least Maciej Pabich's tour around Hungary (6 - 10 March 2001) with a symphonic orchestra under the baton of Yuri Simonov, organized by the Budapest Philharmonic; recitals of Sergei Pashkevitch and Stanislav Soloviev in the Liszt Center in Raiding, Austria; appearances of Adam Jezierzański and Paweł Rydel in March 1995 in Saint Petersburg at the 4th International Festival "Virtuosos 2000" and the participation of Hanna Holeksa, Jakub Gwardecki and Jakub Markowski in the International Festival "Chopin chez George Sand" in La Chatre, France in 1995.

In 2009, there were recitals of Piotr Banasik in Łódź, Radziejowice and a symphonic concert in Jelenia Góra. The concerts were sponsored and organized by Arthur Rubinstein International Music Foundation in Łódź, Creative Work House in Radziejowice - National Culture Institution (Jerzy Waldorff Award) and the Lower Silesian Philharmonic.

Many prize-winners of our national and international piano competitions appeared in the subsequent editions of the International Festival of Young Winners of Music Competitions organized by SILESIA Institution for the Promotion and Promotion of Music in Katowice - very well-deserved for the Polish musical culture.

Publishing this "Liszt Papers" was made possible thanks to financing from the Lower Silesia Province and the Association of Performing Artists STOART - long-term patrons of our activity - thank you warmly.

Juliusz Adamowski, August 2013

Nach den ersten drei „Liszt-Heften“, die den Beziehungen zwischen Liszt und Chopin, sowie manchen Problemen aus dem Bereich der Interpretation der Liszt-Klavierwerke, seiner Pädagogik und seinen Aufhalten in Schlesien gewidmet waren, veröffentlichen wir jetzt das Heft 4, dessen Inhalt hauptsächlich sich auf die Konzerttätigkeit unserer Gesellschaft im Zusammenhang mit der Veranstaltung der ersten tausend Konzerte konzentriert.

Der Artikel von Michał Błaszczyk betrifft ausschliesslich diese Konzerte, bei welchen TiFL ein offizieller Veranstalter bzw. Mitveranstalter war. Hierbei ist zu erwähnen, dass die Preisträger unserer gesamtpolnischen und internationalen Klavierwettbewerbe konnten auch in einigen Dutzend Konzerten auftreten, die für sie von den mit uns im In- und Ausland zusammenarbeitenden Kulturinstitutionen als künstlerische Preise gestiftet wurden.

Man soll sich dabei erinnern an die Konzertreisen von Maciej Pabich in Ungarn (6-10 März 2001) mit Sinfonieorchester unter Jurij Simonow, gestiftet und veranstaltet von der Budapester Philharmonie, Recitals von Sergiej Paszkiewicz und Stanisław Sołowiew im Liszt-Zentrum in Raiding in Österreich, Auftritte von Adam Jezieżański und Paweł Rydel im März 1995 in Sankt Petersburg beim IV. Internationalen Festival "Virtuosen 2000" und die Teilnahme von Hanna Holeksa, Jakub Gwarddecki und Jakub Markowski am Internationalen Festival "Chopin chez George Sand" in La Chatre in Frankreich im Jahre 1995.

Im Jahre 2009 trat Piotr Banasik mit seinen Recitals in Łódź, Radziejowice und Jelenia Góra (Hirschberg) auf. Diese Konzerte wurden von der Internationalen Artur Rubinstein-Musikstiftung in Łódź, Künstlerhaus Radziejowice - die Nationale Kulturinstitution (Jerzy Waldorff-Preis) und die Niederschlesische Philharmonie gestiftet und veranstaltet.

Mehrere von den Preisträgern unserer nationalen und internationalen Klavierwettbewerbe traten in den nacheinanderfolgenden Editionen des Internationalen Festivals Junger Preisträger der Musikwettbewerbe, welches von der für die polnische Kultur sehr gut verdiente Institution für Förderung und Popularisation der Musik "SILESIA" in Katowice veranstaltet wird, auf.

Die Herausgabe dieses Heftes konnte stattfinden dank der finanziellen Unterstützung seitens der Niederschlesischen Woiwodschaft und des Künstlerverbandes "STOART", langjährigen Mäzenen unserer Tätigkeit. Wir bedanken uns recht herzlich dafür.

Juliusz Adamowski, August 2013

1000 Wieczorów Lisztowskich

Wstęp

W przeszło 24-letniej historii Towarzystwa im. Ferenc Liszta¹, działalność koncertowa, obok organizacji kursów i konkursów, stała się kluczową formą w realizacji głównych założeń statutowych - popularyzacji muzyki ze szczególnym uwzględnieniem twórczości i osoby Patrona Towarzystwa, jego powiązań z kulturą polską oraz promocji młodych muzyków. *Wieczory Lisztowskie*, zapoczątkowane w 1989 roku, po ponad dwóch dekadach goszczenia w salach koncertowych Polski i zagranicą, osiągnęły liczbę 1000 koncertów, co czyni ten cykl unikatowym w skali naszego kraju. Fenomen *Wieczorów Lisztowskich* powodowany nie jest tylko tak okazałym jubileuszem. Wyróżniającym elementem koncertów stał się komentarz słowny, który ma na celu umożliwienie słuchaczom odbioru prezentowanej muzyki w jak najpełniejszy sposób. Podczas *Wieczorów Lisztowskich* występowali zarówno artyści o znacznej renomie (Eugen Indjic, Sofya Gulyak, Aleksiej Orłowiecki, Janusz Olejniczak, Karol Radziwonowicz), jak i młodzi, utalentowani adepci sztuki muzycznej. Prezes TiFL Juliusz Adamowski tak określił charakterystykę tego cyklu koncertowego: (...) *Wieczory Lisztowskie mają na celu propagować muzykę artystyczną i zachęcać do jak najczęstszego z nią kontaktu. Temu służy też komentarz słowny, stanowiący integralną część wszystkich koncertów. (...) Zawierają bardzo szeroki zakres repertuaru od baroku do współczesności, nawiązując do praktyki wykonawczej i pedagogicznej Ferenc Liszta, który bardzo szeroko włączał do swojej działalności artystycznej twórczość innych kompozytorów*"².

Wieczory Lisztowskie³

Inauguracja *Wieczorów Lisztowskich*, a zarazem działalności koncertowej Towarzystwa, rozpoczęła się cyklem 5 koncertów *Liszt o Chopinie*, przygotowanym wspólnie z Wrocławskim Oddziałem Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków. Solistą recitali był pianista Karol Radziwonowicz. Pierwszy występ miał miejsce w nieistniejącym już Klubie Międzynarodowej Prasy i Książki we Wrocławiu w dniu 6 VIII 1989 r.

Obok kompozycji patrona Towarzystwa, publiczność wysłuchała sądów Liszta o Fryderyku Chopinie i jego twórczości. Poruszono również temat inspiracji chopinowskich w utworach węgierskiego wirtuoza i kompozytora. Część słowna koncertu została wygłoszona przez Juliusza Adamowskiego. Koncert został powtórzony dwa dni później w ramach 44. Międzynarodowego Festiwalu Chopinowskiego w Dusznikach Zdroju.

Sama nazwa *Wieczorów Lisztowskich* została wprowadzona po raz pierwszy 9 XII 1989 r., kiedy to w Klubie Muzyki i Literatury we Wrocławiu odbyła się prelekcja poświęcona życiu i twórczości Ferencza Liszta prowadzona przez Ewę Sonnenberg i Juliusza Adamowskiego. Całość wystąpienia została wzbogacona o nagrania i przeźrocza подарowane przez Towarzystwo im. Ferencza Liszta w Budapeszcie. Od tego momentu datuje się regularną, comiesięczną działalność koncertową.

W ramach 1000 *Wieczorów Lisztowskich* realizowano recitale fortepianowe, koncerty solistyczno-kameralne, koncerty poetycko-muzyczne, recitale organowe, koncerty symfoniczne. Przeważały recitale fortepianowe, na których występowali uznani pianiści, ale również młodzi artyści-laureaci konkursów pianistycznych. Działalność koncertowa TiFL to również wymiana koncertowa z takimi ośrodkami muzycznymi jak Sankt Petersburg i Budapeszt oraz koncerty dla młodzieży i środowisk osób niepełnosprawnych.

Do największych wydarzeń artystycznych należały dwa cykle recitali światowej sławy pianisty i pedagoga Wiktora Mierżanowa, związanego z Konserwatorium Moskiewskim. O jednym z koncertów w Filharmonii we Wrocławiu tak pisał Artur Bielecki: *„150. koncert z cyklu „Wieczory Lisztowskie” Towarzystwo uczciło zapraszając do Polski znakomitość świata muzycznego - prof. Wiktora Mierżanowa z Rosji. (...) 74-letni Wiktor Mierżanow cieszy się światowym rozgłosem jako pianista i pedagog. Do wrocławskiego recitalu wybrał utwory Chopina i Schumanna. Najpierw 12 preludiów z op. 28 Chopina. Szczególnie odkrywcze wydały mi się interpretacje Preludium e-moll (z podkreśleniem melodycznych podtekstów zapisu nutowego) i F-dur. Ta ostatnia kreacja była wyrafinowaną dźwiękową zabawą, przygotowującą dramatyczne Preludium d-moll. (...) W drugiej części Wieczoru, zakończonej czterema bisami po zwiewnej Arabesce op. 18, Mierżanow przedstawił swoją wizję Karnawału op. 9. Cykl sławnych*

*miniatur Schumanna zyskał niezwykłą siłę i blask, niczego nie tracąc z fragmentów lirycznych (...)*⁴.

Wiele recitali fortepianowych w ramach *Wieczorów Lisztowskich* miało wydźwięk patriotyczny. Jubileuszowy 250. koncert Towarzystwa, 11 listopada 1994 r., był głównym punktem programu obchodów Święta Niepodległości w województwie wrocławskim; odbył się w Sali Koncertowej Filharmonii Wrocławskiej pod patronatem Wojewody Wrocławskiego. Z recitalem wystąpił Karol Radziwonowicz, który w programie oprócz utworów Liszta, wykonał kompozycje F. Chopina i I. J. Paderewskiego oraz wielkie wariacje brawurowe na temat marsza z opery Purytanie V. Belliniego - wspólne dzieło F. Liszta, S. Thalberga, J. Pixisa, C. Czernego, H. Herza i F. Chopina, zatytułowane „Hexameron”. Utwór niezmiernie rzadko wykonywany ze względu na zawarte w nim trudności techniczne i interpretacyjne oraz znaczne rozmiary czasowe. Karol Radziwonowicz był prawdopodobnie pierwszym od co najmniej 50 lat wykonawcą tego utworu w życiu koncertowym Dolnego Śląska⁵.

Wielokrotnie tematem *Wieczorów Lisztowskich* była Osoba Ignacego Jana Paderewskiego. „Wielki Polak, wielki artysta, jeden z największych autorytetów moralnych I połowy XX wieku” - jest to wstęp do noty biograficznej zamieszczonej w programie koncertów upamiętniających 99. rocznicę ostatniego koncertu Paderewskiego we Wrocławiu (26 X 1901 r.). W *Wieczorach Lisztowskich* udział wzięła wtedy śpiewaczka Małgorzata Sałacińska i Karol Radziwonowicz. Rok później, w 100. rocznicę, obok Karola Radziwonowicza wystąpił skrzypek Tomasz Radziwonowicz. Był to jednocześnie 600. koncert Towarzystwa.

W lutym 1998 r. Karol Radziwonowicz wystąpił z cyklem *Wieczorów Lisztowskich* upamiętniających 155. rocznicę koncertu F. Liszta w Brzegu. Inicjatorem tego pomysłu byli członkowie TiFL w Brzegu. Artysta zgodził się na przygotowanie programu, który wykonał dawniej Liszt w tym mieście. Publiczność mogła usłyszeć m. in. utwory C. M. Webera, F. Chopina, F. Liszta i transkrypcje pieśni F. Schuberta.

Ważnym momentem w propagowaniu działalności koncertowej Towarzystwa były koncerty w Dużym Studiu Polskiego Radia we Wrocławiu. Począwszy od recitalu fortepianowego Aleksieja Orłowickiego z okazji Międzynarodowego Dnia Muzyki (1 X 1991 r.), rozpoczęto dzięki Zofii Owińskiej (kierującej wówczas Redakcją Muzyczną Radia

Wrocław) transmisję *Wieczorów Lisztowskich* w regionalnym programie radiowym oraz archiwalne ich nagrywanie przez Polskie Radio Wrocław. W sumie odbyło się 30 takich koncertów.

Pianistą, którego występy spotykały się z ogromnym entuzjazmem publiczności, był Janusz Olejniczak. Na kilkunastu *Wieczorach Lisztowskich* potwierdził on swoją pozycję wytrawnego chopinisty. W marcu 2009 roku uświetnił jubileusz XX-lecia Towarzystwa recitalami, na które składały się utwory F. Chopina, C. Debussy'ego i K. Szymanowskiego.

Obok recitali fortepianowych Towarzystwo realizowało również recitale organowe (lata 1991-1994), które kończyły w czerwcu dany sezon koncertowy⁶. Wykonawcami koncertów byli wybitni organiści: Zsuzsa Elekes, Zbigniew Kruczek i Mirosław Pietkiewicz. *Wieczory Lisztowskie* gościły we wnętrzach Kościołów - np. w Katedrze św. Jana Chrzciciela oraz barokowym Kościele Uniwersyteckim Imienia Jezus we Wrocławiu, w gotyckich katedrach św. Mikołaja w Brzegu i Św. Jakuba w Nysie, czy Bazylice św. Jadwigi w Trzebnicy. Ponadto Zbigniew Kruczek koncertował w Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy, a Zsuzsa Elekes w Domu Muzyki w Bielsku-Białej.

Dwukrotnie w *Wieczorach* wystąpiła Olga Pasiecznik, wybitna sopranistka, obdarzona wielką muzykalnością i wspaniałą techniką wokalną. Akompaniowała jej siostra Natalia. Licznie zgromadzona publiczność usłyszała m. in. pieśni ukraińskie, żydowskie oraz szwedzkie.

Koncerty kameralne realizowane w ramach *Wieczorów Lisztowskich* miały zróżnicowaną tematykę. Wystąpiły Kwartety Smyczkowe „Camerata”, „I solisti di Varsavia” oraz „Lutosławski Quartet Wrocław”. Towarzyszyli im pianiści: Paweł Skrzypek, Karol Radziwonowicz i Eugen Indjic. Publiczność *Wieczorów Lisztowskich* mogła też usłyszeć repertuar kameralny w wykonaniu laureatów konkursów skrzypcowych Andrzeja Ładomirskiego, Mateusza Smóła i doskonałego klawecisty Dawida Jarzyńskiego. Kilkakrotnie prezentowały się duety fortepianowe: Mirosław Gąsieniec i Liana Bertok, Katarzyna i Aleksiej Machłajewscy, Renata i Maciej Pabichowie.

Dużym wyróżnieniem było trzykrotne włączenie koncertów Towarzystwa do programów Międzynarodowych Festiwali Chopinowskich w Dusznikach Zdroju w latach 1989-1991. Pierwszy koncert (wspominany wcześniej) - to *Liszt o Chopinie*, którego wykonawcami

byli Karol Radziwonowicz - fortepian i Juliusz Adamowski - słowo. Drugi koncert odbył się w ramach XLV Festiwalu i nosił nazwę *Paderewski o Chopinie*. Na program składały się wyłącznie utwory Paderewskiego. Publiczność mogła wysłuchać pieśni do słów Adama Mickiewicza oraz pieśni do słów Catulle'a Mendesa w wykonaniu sopranistki Michaliny Growiec z akompaniamentem Juliusza Adamowskiego. Program *Wieczoru* dopełniły utwory fortepianowe w prezentacji Danuty Mroczek-Szlezer. Podczas koncertu Juliusz Adamowski opowiadał o tym jaki wpływ na kształtowanie osoby Paderewskiego miała twórczość Fryderyka Chopina. Kolejny koncert w Dusznikach Zdroju, również nawiązywał tematyką do osoby Ignacego Jana Paderewskiego. W związku z pięćdziesiątą rocznicą śmierci wybitnego Polaka, TiFL przygotował koncert *Paderewski nieznany*, gdzie publiczność wysłuchała mniej znanych utworów w twórczości Paderewskiego. Wystąpili Mieczysław Szlezer - skrzypce, Danuta Mroczek-Szlezer - fortepian, Michalina Growiec - sopran oraz Juliusz Adamowski - fortepian (akompaniament) i słowo.

Specyficznym rodzajem *Wieczorów Lisztowskich* były koncerty poetycko-muzyczne. Publiczność oprócz muzyki, mogła wysłuchać fragmentów prozy i poezji, recytowanych przez aktorów. Artyści przygotowali kilka autorskich programów, m. in. *Allegro ma non troppo* (koncert poświęcony polskiej poetce Wisławie Szymborskiej, specjalnie przygotowany dla uczczenia przyznania jej Literackiej Nagrody Nobla), *Romantyczny koncert czy Miłość niejedno ma imię*.

W ramach *Wieczorów Lisztowskich* zrealizowano kilka koncertów symfonicznych. Głównie były to projekty inaugurujące Międzynarodowe Konkursy Pianistyczne, na których wystąpili pianiści Aleksiej Orłowiecki, Krzysztof Jabłoński, Stanisław Sołowiew. Towarzyszyły im Orkiestry Filharmonii Wrocławskiej pod batutą Marka Pijarowskiego i Mateusza Smolija oraz Orkiestra „Harmonologia” prowadzona przez Jana Tomasza Adamusa. W 2001 roku przy pomocy Fundacji „Fundusz Współpracy” w Warszawie został zrealizowany w Filharmonii Wrocławskiej koncert na rzecz powodzian. Wystąpili Hanna Holeksa i Maciej Pabich, którzy wykonali utwory fortepianowe Liszta oraz Orkiestra Filharmonii Wrocławskiej i Chór Opery Narodowej w Warszawie pod dyrekcją Marka Pijarowskiego. Wykonano finał IX Symfonii d-moll

op. 125 L. v. Beethovena, a solistami byli Zofia Kilanowicz - sopran, Agnieszka Rehlis - alt, Adam Zdunikowski - tenor i Radosław Żukowski - bas.

1000. *Wieczór Lisztowski* odbył się 21 kwietnia 2012 roku w Zamku Piastów Śląskich w Brzegu. Na cykl koncertów jubileuszowych został zaproszony wybitny pianista Eugen Indjic, artysta o wieloletniej i znacznej międzynarodowej renomie. W Brzegu melomani usłyszeli program składający się z literatury romantycznej. Artysta wykonał F. Schuberta - Sonatę a-moll op.143, F. Chopina - Nokturn cis-moll op. 27 nr 1, II Sonatę b-moll op. 35, Roberta Schumanna - Davidsbundlertanze op. 6 oraz I Walc Mefisto F. Liszta.

Wymiana koncertowa z Sankt Petersburgiem i Budapesztem

Realizowana przez Towarzystwo od lutego 1992 r. wymiana koncertowa z Sankt Petersburgiem przyczyniła się do rozwoju życia muzycznego nie tylko Wrocławia. Artyści, związani z tym bardzo znaczącym w skali międzynarodowej ośrodkiem muzycznym (pedagodzy, absolwenci i studenci Konserwatorium im. M. Rimskiego-Korsakowa w Sankt Petersburgu) dali blisko 180 koncertów we Wrocławiu, Bielsku-Białej, Brzegu, Bydgoszczy, Głogowie, Katowicach, Łodzi, Miliczu, Nysie, Oleśnicy, Oławie, Obornikach Śląskich, Rybniku, Trzebnicy, Wałbrzychu, Warszawie, Włoszakowicach, Wodzisławiu Śląskim i w Zabrze. Szczególną pozycję wśród nich zajmuje Aleksiej Orłowiecki – pianista, pedagog, kompozytor, laureat międzynarodowych konkursów pianistycznych, wychowanek jednego z najwybitniejszych współczesnych pianistów – Grigorija Sokołowa. Aleksiej Orłowiecki, który po raz pierwszy został zaproszony do Wrocławia (po rekomendacji Sokołowa) już w grudniu 1990 r., zaprezentował od tego czasu na zaproszenie TiFL ponad 100 recitali fortepianowych, wziął udział w 4 koncertach symfonicznych (m. in. dwukrotnie inaugurując konkursy pianistyczne organizowane przez Towarzystwo). Ponadto prowadził kilkanaście ogólnopolskich kursów pianistycznych, był profesorem wszystkich dwudziestu Międzynarodowych Mistrzowskich Kursów Pianistycznych Towarzystwa im. F. Liszta i jurorem ośmiu konkursów pianistycznych. Oprócz Aleksieja Orłowieckiego na koncertach wystąpiło dwanaścioro innych pianistów: Dymitr Czasowitin, Oleg Koszelew, Tatiana Kutkowa, Aleksander Machłajewski, Katerina Machłajewska, Katerina Mochnatkina, Sergiej Paszkiewicz,

Boris Sznajder, Jewgenia Terentiewa, Sergiej Urywajew, Tatiana Zajcewa, Aleksiej Zołotariew; pięć śpiewaczek: Natalia Borozdina, Irina Byczkowa, Maria Liutko, Ahn Jai Sook, Zoja Żurawlewa i dwoje domrzystów: Alina Boguk i Aleksander Makarow - fenomenalny wirtuoz tego narodowego rosyjskiego instrumentu.

Publiczność oprócz recitali fortepianowych, mogła wysłuchać koncertów kameralnych wypełnionych w znacznym stopniu rosyjską literaturą wokalną. Odkryciem dla wielu słuchaczy był wspomniany już Aleksander Makarow (domra), który koncertował siedemnastokrotnie na *Wieczorach Lisztowskich*, za każdym razem budząc entuzjazm zgromadzonej publiczności. Tak o koncercie w Klubie Muzyki i Literatury w 2001 roku pisał Kazimierz Kościukiewicz: „(...)Trzystrunna miniaturowa domra – w rękach mistrza, Aleksandra Makarowa, zadziwiła skalą swoich możliwości. Instrument ten potrafi „śpiewać”, nieledwie przypominając głos ludzki (jak w melodii ludowej Szalowa), stapiać się z brzmieniem fortepianu (Malaguenia Sarasatego), naśladować gitarę (Mały Brazylijczyk Asiewieda) i osiągać nieprawdopodobną biegłość (La campanella Paganiniego-Kreislera, Lot trzmiela Rimskiego-Korsakowa, Czardasz i Impromptu Cygankowa) (...)”⁷.

Wymiana koncertowa z Sankt Petersburgiem znacznie wzbogaciła realizację jednego z podstawowych nurtów działalności – promocji młodych, utalentowanych artystów. Polscy pianiści-laureaci kolejnych edycji ogólnopolskich konkursów im. F. Liszta mieli okazję prezentować swoje umiejętności w niezwykle wysoko renomowanych, profesjonalnych salach Petersburga oraz w Sali Tronowej wspaniałego pałacu carskiego w Peterhoffie. Koncerty te spotkały się z dużym uznaniem ze strony profesjonalnych środowisk muzycznych w tych miastach i z wielkim aplauzem publiczności. Były bez wątpienia dobrą i godną prezentacją młodej polskiej pianistyki i działalności TiFL⁸. Na 30 koncertach wystąpili: Agnieszka Berest, Magdalena Blum, Michał Ferber, Małgorzata Furche, Jakub Gwardecki, Hanna Holeksa, Adam Jezierzański, Tomasz Jocz, Michał Kuzimski, Jakub Markowski, Agata Nowakowska, Maciej Pabich, Anna Rutkowska, Paweł Rydel, Andrzej Siarkiewicz, Michał Szczepański, Wojciech Waleczek, Paweł Zawadzki.

W nieco mniejszej skali realizowano *Wieczory* na Węgrzech. Odbyło się 14 koncertów w Budapeszcie i Győr, w których udział wzięli

Agnieszka Berest, Małgorzata Furche, Jakub Gwardecki, Hanna HOLEKSA, Adam Jezierzański, Tomasz Jocz, Paweł Rydel, Andrzej Siarkiewicz, Wojciech Waleczek, Paweł Zawadzki. Pierwsze koncerty zostały zrealizowane w czerwcu 1993 r. Młodzi wykonawcy mieli okazję grać m. in. w Muzeum Ferenc Liszta i Akademii Muzycznej w Budapeszcie. Niezwykłą okazję do zaprezentowania się miał Wojciech Waleczek, który jako zwycięzca IV Ogólnopolskiego Konkursu Pianistycznego im. Ferenc Liszta (Wrocław, 13-19 IV 1997) został zaproszony do udziału w koncercie w ramach Międzynarodowej Konferencji Lisztowskiej w Budapeszcie. Koncert odbył się 19 maja 1999 r. w Wielkiej Sali Koncertowej Akademii im. F. Liszta, a W. Waleczek wystąpił wspólnie z profesorami budapesztańskiej Akademii László Baranyay'em i Istvánem Lantosem. Warto nadmienić, że ww. Konferencja Lisztowska odbyła się pod patronatem Prezydenta Republiki Węgierskiej, wzięło w niej udział 61 uczestników z kilkunastu krajów, a pierwszy referat poświęcony był 10-leciu działalności TiFL w Polsce (wygłosił go Juliusz Adamowski).

Artyści z Węgier, którzy gościli na koncertach w Polsce, odznaczali się już znaczną renomą. Wybitni pianiści i pedagodzy, profesorowie István Lantos i László Baranyay kilkakrotnie dali się poznać polskiej publiczności jako muzycy dużego formatu. Kazimierz Bogdanowicz tak zrecenzował występ Istvána Lantosa w Brzegu: „(...) *Po mistrzowsku zagrane dwie miniatury Liszta o diabolicznym nastroju „Scherzo i Marsz” były ostatnimi akcentami recitalu. Potem były tylko owacje, bisy. Na bis artysta zagrał zaskakującą, niepowtarzalną improwizację znanej (...) piosenki „Włazł kotek na płotek”. Węgierski wirtuoz István Lantos został entuzjastycznie przyjęty przez brzeskich melomanów (...)*”⁹. Węgierska organistka Zsuzsa Elekes w 1994 roku wystąpiła z cyklem recitali m. in. w Bazylice św. Jadwigi w Trzebnicy. W 2009 publiczność *Wieczorów Lisztowskich* mogła usłyszeć po raz pierwszy cymbały koncertowe. Viktoria Herencsár objawiła się słuchaczom jako niezwykła wirtuozka (według wielu opinii - najwybitniejsza wówczas w świecie) tego stosunkowo mało znanego instrumentu. Obok utworów różnych kompozytorów, wykonała również własne kompozycje.

Koncert w Moskwie

Warto również wspomnieć, że dzięki profesorowi Wiktorowi Mierzanowowi i pomocy Instytutu Polskiego w Moskwie, *Wieczory Lisztowskie* gościły 17 czerwca 2000 r. w Sali im. Rachmaninowa Konserwatorium im.

P. Czajkowskiego w Moskwie. Odbył się tam koncert laureatów I Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. F. Liszta zorganizowanego przez TiFL. Wystąpili Maciej Pabich, Aleksiej Komarow, Tatiana Łarionowa oraz Hanna Holeksa. Ten niezwykły koncert prowadzili wspólnie prof. Wiktor Mierzanow i Juliusz Adamowski.

Koncerty dla młodzieży i środowisk osób niepełnosprawnych

Genezy *Koncertów dedykowanych Sprawnym Inaczej*, przeznaczonych dla środowisk osób niepełnosprawnych, trzeba doszukiwać się w kontaktach Prezesa Towarzystwa Juliusza Adamowskiego z Ewą Kostrzewą - krajowym doradcą ds. kształcenia niepełnosprawnej młodzieży. W październiku 1992 roku, podczas rozmowy Juliusza Adamowskiego z Ewą Kostrzewą, zrodziła się myśl włączenia środowisk osób niepełnosprawnych do grona stałych słuchaczy TiFL. Zasadniczą ideą tego pomysłu było przygotowanie i realizacja zróżnicowanych pod względem tematyki muzycznej i środków wykonawczych koncertów, mających służyć pobudzeniu u słuchaczy pozytywnych, sprzyjających rehabilitacji procesów psychicznych. Integralną częścią koncertów jest komentarz słowny, który poza przekazywaniem pewnego zakresu podstawowej wiedzy muzycznej ma motywować do możliwie pełnej percepcji prezentowanych utworów. W 2008 roku, zapraszając nadal dotychczasowych słuchaczy, rozszerzono ich grono o młodzież ogólnokształcących szkół średnich. Równocześnie zmieniono nazwę tych koncertów na *Koncerty umuzykalniające dla młodzieży - Jak słuchać muzyki*, kontynuując dotychczasową numerację *Koncertów dedykowanych Sprawnym Inaczej*.

Podczas 135 koncertów z udziałem 86 solistów z 8 krajów, 4 aktorów i 4 prelegentów zaprezentowano kilkaset utworów muzycznych ponad 110 kompozytorów od epoki renesansu do współczesności, od sonaty i koncertu fortepianowego do arii, pieśni i piosenki. Słuchaczom przedstawiono kompozycje m.in. J. S. Bacha, B. Bartoka, L. v. Beethovena, J. Brahmsa, E. di Capua, F. Chopina (około 70 utworów), C. Debussy'ego, J. Elsnera, Z. Fibicha, M. Rimskiego-Korsakowa, F. Lehara, A. Ladowa, F. Liszta (około 50 utworów), S. Moniuszki, W. A. Mozarta, M. Musorgskiego, M. K. Ogińskiego, I. J. Paderewskiego, S. Rachmaninowa, M. Ravela, G. Rossiniego, F. Schuberta, R. Schumanna, A. Skriabina, J. Straussa, I. Strawińskiego, K. Szymanowskiego, G. Verdiego, C. M. Webera, J. Zarębskiego i K. Zellera. Oprócz muzyki, publiczność mogła

wysłuchać też kilkadziesiąt tekstów poetyckich recytowanych przez aktorów. Wystąpili zarówno artyści o międzynarodowej renomie (np. Viktória Herencsár, J. Olejniczak, A. Orłowiecki, Olga Pasiecznik, K. Radziwonowicz) jak i młodzi, utalentowani laureaci konkursów pianistycznych (np. Sofya Gulyak, Kordian Góra, Tomasz Jocz, Grzegorz Niemczuk, Paweł Zawadzki).

Solistą pierwszego koncertu (7 XI 1992 r., Klub Muzyki i Literatury we Wrocławiu) był wybitny pianista i pedagog z Budapesztu László Baranayay, który wykonał podczas recitalu utwory m. in. J. S. Bacha, R. Schumanna i F. Liszta.

Na przełomie 1995 i 1996 roku w *Wieczorach Lisztowskich* zatytułowanych *Hej kołęda, kołęda...* prezentowano program składający się z 11 kołęd (częściowo wspólnie śpiewanych z publicznością) oraz tekstów 13 polskich poetów (m. in. C. K. Norwid, J. A. Morsztyn, K. I. Gałczyński). Recytację oraz scenariusz przygotował Jan Blecki, wrocławski aktor, natomiast kołędy zaśpiewał Antoni Bogucki (bas) przy akompaniamencie fortepianowym Juliusza Adamowskiego.

Inspiracją dla koncertów *Allegro ma non troppo* (grudzień 1996 i maj 1997) było przyznanie Wisławie Szymborskiej Literackiej Nagrody Nobla. W programie *Wieczorów Lisztowskich* znalazła się poezja noblistki, recytowana przez aktorów Michała Białeckiego, Ewę Kamas i Jana Bleckiego. Całości dopełniały utwory fortepianowe w wykonaniu Juliusza Adamowskiego.

Koncerty z cyklu *Instrumenty muzyczne* miały na celu przybliżyć (przede wszystkim młodym słuchaczom) różne grupy instrumentów. Eugeniusz Waloszczyk, wrocławski artysta i pedagog, zaprezentował około 30 instrumentów perkusyjnych. W tym projekcie muzycznym brali również udział słuchacze, którzy na zakończenie koncertu uczestniczyli w wykonaniu utworu R. Eilenberga – Galop „Petersburski kulig”.

Program koncertu w dniu 17 XI 1994 roku pozwolił osobom niedowidzącym i niewidomym z kilku podwrocławskich gmin przeżyć doznania podobne odczuciom słuchaczy koncertu symfonicznego. Publiczność zgromadzona w urokliwym, ale niewielkim Saloniku Czterech Muz w Obornikach Śląskich mogła wysłuchać Koncertu f-moll F. Chopina i dwóch części Kwintetu g-moll J. Zarębskiego w wykonaniu pianisty Pawła Skrzypka i kwartetu smyczkowego „Camerata”.

Powyższe przykłady ilustrują wielką różnorodność programową w ramach działalności koncertowej Towarzystwa. Bogata oferta bez

wątpienia przyczyniła się do bardzo wysokiej frekwencji na koncertach dla młodzieży i środowisk osób niepełnosprawnych oraz do satysfakcjonującego zainteresowania słuchaczy i instytucjonalnych mecenasów *Wieczorami Lisztowskimi* w ogóle.

Koncerty dla młodzieży i osób niepełnosprawnych odbywały się w Brzegu, Miliczu, Obornikach Śląskich, Oleśnicy, Trzebnicy i Wrocławiu. Większość zrealizowano w Klubie Literatury i Muzyki we Wrocławiu - sali o sprzyjającej architekturze i wysokiej estetyce wnętrza. Poniżej wykaz miejsc koncertów.

L.p.	Miasto.....	Sala koncertowa.....	Ilość koncertów
1.	Brzeg.....	Centrum Kultury.....	1
2.	Milicz.....	Ośrodek Kultury.....	5
3.	Milicz.....	Ośrodek Wychowawczo-Rehabilitacyjny... 1	
4.	Oborniki Śl.	Salonik Czterech Muz.....	13
5.	Oborniki Śl.	Ośrodek Kultury.....	1
6.	Oleśnica.....	Klub Miejski „Galeria”.....	1
7.	Oleśnica.....	Miejski Ośrodek Kultury.....	1
8.	Trzebnica.....	Starostwo Powiatowe.....	1
9.	Trzebnica.....	Klub Spółdzielni Mieszkaniowej.....	26
10.	Wrocław.....	Dom Pogodnej Jesieni.....	1
11.	Wrocław.....	Klub Muzyki i Literatury.....	84

Towarzystwo zachęcało możliwie duże grona osób niepełnosprawnych oraz młodzieży do korzystania z koncertów poprzez bezpośrednie zapraszanie określonych środowisk oraz poprzez informacje w mediach publicznych. W tym zakresie współpracowano z Zarządem Okręgu Polskiego Związku Niewidomych we Wrocławiu, ogniwami tej organizacji w Obornikach Śląskich i w Trzebnicy, z Zakładem Rehabilitacji Zawodowej Inwalidów we Wrocławiu przekształconym w maju 1999 roku w Centrum Edukacji i Kształcenia Osób Niepełnosprawnych (stała współpraca od 1992 r.), z Ośrodkiem Rehabilitacyjno-Wychowawczym w Miliczu, z Milickim Stowarzyszeniem Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych, z zakładami pracy chronionej „Rehe-Tech” w Długołęce i „Orpha” we Wrocławiu, z Policealnym Studium Zawodowym „Copernicus” i Liceum Integracyjnym „Amigo” we Wrocławiu oraz poprzez Brzeskie Centrum Kultury, Ośrodki Kultury w Miliczu i Oleśnicy, Klub Spółdzielni Mieszkaniowej w Trzebnicy, Salonik Czterech Muz w Obornikach Śląskich, ze środowiskami osób niepełnosprawnych oraz młodzieżą szkół średnich w tych gminach.

Promocja młodych artystów w ramach działalności koncertowej TiFL

Szczególnie ważnym nurtem działalności Towarzystwa jest promowanie utalentowanej młodzieży. Za sprawą występów na *Wieczorach Lisztowskich*, swoje umiejętności mogli rozwijać młodzi adepci sztuki pianistycznej. Idea promowania młodzieży była realizowana m. in. poprzez koncerty uczestników międzynarodowych mistrzowskich kursów pianistycznych organizowanych przez Towarzystwo. W trakcie dwudziestu takich kursów odbyło się prawie sto *Wieczorów Lisztowskich*, w których wzięło udział ponad dwustu pianistów (wielu grało wielokrotnie) nie przekraczających 30. roku życia. Koncerty te były sporym wyzwaniem organizacyjnym z uwagi na to, że profesjonalnie drukowane programy koncertów ze zdjęciami wykonawców (rzecz nie praktykowana na innych kursach) musiały być zredagowane i wydrukowane w ciągu kilkunastu godzin, a zdarzało się, że podczas pięciu kursowych koncertów występowało nawet blisko 30 pianistów.

Laureaci Ogólnopolskich i Międzynarodowych Konkursów Pianistycznych im. F. Liszta mogli liczyć na szeroką promocję artystyczną i pomoc finansową ze strony Towarzystwa. Muzycy byli zapraszani na cykle *Wieczorów Lisztowskich* i otrzymywali stypendia finansowe. W ramach wymiany artystycznej w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku wielu młodych polskich pianistów mogło koncertować w renomowanych salach Sankt Petersburga i Budapesztu, zyskując przy tym bez wątpienia ogromne doświadczenie sceniczne¹⁰. Niewątpliwą nobilitacją dla laureatów I i II Ogólnopolskiego Konkursu Pianistycznego na stypendia im. F. Liszta była możliwość występu w Sali Koncertowej Zamku Królewskiego w Warszawie. W stolicy grali: Paweł Rydel, Tomasz Jocz, Małgorzata Furche oraz Paweł Zawadzki. Zwycięzcy wszystkich ogólnopolskich konkursów wystąpili razem na jubileuszowym, czterechsetnym koncercie TiFL. Przykładem wspaniałej kariery muzycznej jest Sofya Gulyak, która dała nam się poznać po raz pierwszy jako uczestniczka II Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. F. Liszta we Wrocławiu. Rosjanka została laureatką drugiej nagrody, co umożliwiło jej prezentację swojej pianistyki na *Wieczorach Lisztowskich*. Od tego momentu Sofya Gulyak spektakularnie wygrała kilka wysoko renomowanych konkursów, a aktualnie jest uważana za jedną z najwybitniejszych pianistek świata.

Organizacja *Wieczorów Lisztowskich*, Mecenas, Patroni, Sponsorzy i Partnerzy Towarzystwa

Organizacja i realizacja koncertów (coroczne plany personalne i repertuarowe, ustalanie miejsc i terminów koncertów, redakcja programów i afiszy, przekazywanie informacji mediom oraz znaczna część strojeń fortepianów) były realizowane przez Juliusza Adamowskiego nieodpłatnie. Kierunkowe decyzje podejmowano kolegiąlnie na zebraniach Zarządu Towarzystwa (gdzie wszystkie funkcje sprawowane były zawsze również społecznie). Przy realizacji działalności koncertowej TiFL współpracowało ściśle z wieloma instytucjami kulturalnymi. Kontakty z dużą częścią tych placówek trwają nieprzerwanie od początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku do dnia dzisiejszego.

Działalność koncertowa Towarzystwa od początku wiąże się z Klubem Muzyki i Literatury we Wrocławiu. W tej kameralnej sali o pięknym wnętrzu została zrealizowana największa liczba *Wieczorów Lisztowskich*. Przy organizacji koncertów TiFL bardzo dobrze układała się współpraca z Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu, z Salonikiem Czterech Muz w Obornikach Śląskich, Klubem Spółdzielni Mieszkaniowej w Trzebnicy, jak również z Muzeum w Nysie. W wymienionych salach odbyło się ponad siedemset *Wieczorów Lisztowskich*, co jest w dużej mierze zasługą osób stojących na czele tych instytucji.

Naturalnymi, a zarazem bardzo cennymi Partnerami TiFL były wyższe uczelnie i szkoły muzyczne (w tym przede wszystkim Akademia Muzyczna oraz PSM II stopnia we Wrocławiu i Konserwatorium w Sankt Petersburgu) oraz państwowe i samorządowe filharmonie, w tym wielokrotnie Filharmonia Wrocławska, z którą wspólnie zrealizowano około 50 koncertów. Również stowarzyszenia kulturalne włączały się w realizację koncertów (np. bardzo skuteczne, wieloletnie zaangażowanie Towarzystwa Miłośników Ziemi Trzebnickiej).

Istotną rolę w promocji *Wieczorów* odegrały patronaty medialne (np. patronat „Gazety Wrocławskiej” w latach 2001-2004, bardzo obszerne informacje publikowane nieprzerwanie od 1994 r. przez Regionalny Informator Kulturalny „Co jest grane”, stałe zapowiedzi i relacje z koncertów zamieszczane przez „Nową Gazetę Trzebnicką”). W ostatnich latach zapowiedzi i relacje z koncertów (w tym reportaże fotograficzne i dźwiękowe) coraz częściej pojawiają się na oficjalnych stronach internetowych gmin i powiatów, Telewizji „Master” w Głogowie

oraz na prywatnych blogach.

Działalność koncertowa Towarzystwa nie byłaby możliwa bez pomocy materialnej szeregu władz (w pierwszych latach przede wszystkim Ministra Kultury i Sztuki oraz Prezydenta Wrocławia), instytucji, przedsiębiorstw, firm i osób prywatnych. Wśród wielu sponsorów szczególne miejsce zajmuje Kantor Wymiany Walut „Cent”, którego wsparcie finansowe w pierwszych pięciu latach istnienia Towarzystwa, pozwoliło na rozwinięcie wszystkich nurtów działalności. To „zaplecze” finansowe okazało się istotnym argumentem w staraniach o objęcie Towarzystwa mecenatem przez władze różnych szczebli, co z kolei otwierało czasem drogę do sponsorowania przez duże przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe (np. Kombinat Górniczo-Hutniczy Polska Miedź, Konsorcjum BOT Górnictwo i Energetyka SA, Poczta Polska, Elektrownia Turów, Elektrownia Opole, PZU, Bank Zachodni, Wielkopolski Bank Kredytowy, Bank PKO BP we Wrocławiu, Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej we Wrocławiu).

W 1997 roku, na blisko osiem lat, udało się pozyskać drugiego, stałego sponsora w osobach Grażyny i Andrzeja Krzywicków, prowadzących firmę Atlantyk s.c. we Wrocławiu, którzy nieodpłatnie użyczyli pomieszczenie na lokal biurowy TiFL. Od kilku lat nasze (bardzo już znaczne) archiwum przechowywane jest we Wrocławskim Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych „Sektor 3”.

Należy również z wdzięcznością przypomnieć kilkunastoletnią pomoc finansową Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej w Trzebnicy i też wieloletnią pomoc Przedsiębiorstwa Wyrobów Cukierniczych ODRA S.A. w Brzegu. Pomoc tę na terenie Brzegu od kilku lat kontynuują Brzeskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o., Zakład Higieny Komunalnej Spółka z o.o. oraz Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Brzegu Spółka z o. o.

Od trzech lat Fundacja Polska Miedź wspiera *Wieczory Lisztowskie* w Głogowie, realizowane wspólnie z tamtejszą PSM II stopnia im. F. Liszta pod nazwą *Gwiazdy Pianistyki w Głogowie*.

Bardzo duże znaczenie dla wszystkich form działalności TiFL ma wieloletnia pomoc finansowa Związku Artystów Wykonawców STOART w Warszawie. Podobnie wszystkie formy działalności Towarzystwa są od 14 lat lat wspierane przez Województwo Dolnośląskie.

Mecenasami *Wieczorów Lisztowskich*, od początku ich realizacji są Gminy Oborniki Śląskie i Wrocław; od kilkunastu lat stale je dofinansowuje Gmina Brzeg, przez kilka lat Towarzystwu pomagała w tym zakresie też Gmina Trzebnica, od dwóch lat, dzięki wsparciu finansowemu Starostwa Powiatowego w Trzebnicy, są w tym mieście realizowane największe ilościowo roczne cykle *Wieczorów Lisztowskich* obejmujące tradycyjne koncerty wieczorowe i południowe koncerty umuzykalniające dla młodzieży szkolnej (w oczywisty sposób bardzo potrzebne, a niestety obecnie tak rzadko w Polsce realizowane). Z oczywistych względów lista Mecenasów, Sponsorów, Patronów i Darczyńców nie może być pełna. Przykładowo wyżej wymienieni świadczą jednak dobitnie o znacznym zakresie akceptacji działalności TiFL i chęci jej wspomożenia.

Zakończenie

W 1000 *Wieczorów Lisztowskich*¹¹ (w 81 latach) wystąpiło łącznie blisko 700 artystów (353 solistów, 19 kameralistów, 4 orkiestry symfoniczne, chór mieszany, 6 dyrygentów, 6 aktorów, 16 prelegentów) z 30 krajów (Anglia, Armenia, Austria, Belgia, Bułgaria, Chile, Chiny, Czechy, Dania, Finlandia, Francja, Hiszpania, Łotwa, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Kuwejt, Mołdawia, Niemcy, Polska, Rosja, Słowenia, Szwecja, Szwajcaria, Tajwan, Turcja, Ukraina, USA, Węgry, Włochy). *Wieczory Lisztowskie* gościły w 32 miastach Polski, 3 miastach Węgier i 4 Rosji. Powyższe zestawienie pokazuje ogromny wkład w rozwój życia muzycznego nie tylko Dolnego Śląska, ale i całej Polski.

Dla wielu społeczności lokalnych *Wieczory Lisztowskie* to często jedyne formy kontaktu z wyższą kulturą, a zapotrzebowanie na tego typu spotkania wzrasta. Jednym z czynników zachęcających do przyścia na koncerty Towarzystwa jest wstęp wolny na zdecydowaną większość *Wieczorów*. Jest to możliwe dzięki uzyskiwaniu pieniędzy (w drodze otwartych konkursów na dofinansowywanie z pieniędzy publicznych projektów kulturalnych) i łączeniu ich z darowiznami i własnymi środkami finansowymi pochodzącymi ze składek członkowskich.

Bardzo istotny wymiar finansowy ma minimalizowanie wydatków poprzez duży wkład pracy wykonywanej nieodpłatnie (wszystkie czynności organizacyjne, redakcje programów i afiszy) oraz sposób organizacji koncertów. *Wieczory Lisztowskie* realizowane są w postaci comiesięcznych cykli liczących od trzech do dziesięciu koncertów. Ta zasada pozwala na bardzo znaczne zmniejszenie kosztów pojedynczego

koncertu (dofinansowywanego np. przez daną gminę). Koszty poligrafii, zakwaterowania artystów, promocji i dokumentacji koncertów oraz księgowości rozkładane są proporcjonalnie na poszczególne koncerty.

Zasada cykli koncertowych ma też istotny wpływ na zgodę artystów na relatywnie niewysokie honoraria za pojedynczy koncert i na rezygnację z honorariów za część koncertów. Rezygnacje z honorariów corocznie zdarzają się w sytuacjach braku lub bardzo znacznego ograniczenia środków finansowych na dane koncerty. W pierwszej kolejności artyści występowali nieodpłatnie na koncertach umuzykalniających dla młodzieży i osób niepełnosprawnych.

Wieczory Lisztowskie odznaczały się wysokim poziomem artystycznym poprzez profesjonalizm (często najwyższej próby) wykonawców oraz dobór repertuaru. Bardzo bogaty, zróżnicowany stylistycznie i formalnie repertuar (około 1400 utworów ponad 200 kompozytorów) dobierany był pod kątem połączenia maksymalnie dużych wartości artystycznych z możliwościami percepcyjnymi słuchaczy i (w niektórych przypadkach) ze specjalizacją repertuarową danego wykonawcy. Zaowocowało to m. in. wyróżnieniem w 2011 roku *Wieczorów Lisztowskich* w Brzegu poprzez włączenie ich do krajowego programu kulturalnego Prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej.

Działalność koncertowa w znakomitej większości składała się z recitali fortepianowych, które za sprawą Towarzystwa zostały na nowo przywrócone życiu kulturalnemu Dolnego Śląska. Fakt ten był jednym z argumentów decydujących o przyznaniu w 2009 prezesowi TiFL Juliuszowi Adamowskiemu Nagrody za szczególne osiągnięcia w dziedzinie kultury przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego Rafała Jurkowiaka. Juliusz Adamowski otrzymał też w roku 2001 Wrocławską Nagrodę Muzyczną „za bezprzykładną pracę nad upowszechnianiem i rozwojem sztuki pianistycznej” oraz w 1998 r. Medal „Pro Cultura Hungarica” od Rządu Węgierskiego.

Dla realizacji działalności koncertowej niezbędne były profesjonalne fortepiany. Za sprawą TiFL została wzbogacona baza instrumentalna środowiska muzycznego Wrocławia o 4 fortepiany, w tym o nowego Steinway'a B-211, zakupionego w 1995 r. przy ogromnym wsparciu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej i po dziś dzień użytkowanego w Klubie Muzyki i Literatury (odbyło się już na nim około 6000 koncertów). Towarzystwo od 22 lat udostępnia nieodpłatnie wrocławskiemu życiu muzycznemu swoje fortepiany, a władze Wrocławia partycypują w kosztach ich bieżącej konserwacji i remontów. Ponadto realizacja *Wieczorów Lisztowskich* przyczyniła się do

zakupienia lepszych fortepianów w Saloniku Czterech Muz w Obornikach Śląskich i w Muzeum w Nysie, do otwarcia nowego Klubu Spółdzielni Mieszkaniowej w Trzebnicy (gdzie również zakupiono fortepian o dobrej, profesjonalnej jakości) oraz do udostępnienia na cele koncertowe Sali Posiedzeń w budynku Starostwa Powiatowego w Trzebnicy. Od 2012 r. Towarzystwo w ramach porozumienia ze Starostą Trzebnickim udostępnia życiu kulturalnemu w Trzebnicy fortepian „Kawai”. *Wieczory Lisztowskie* mają bardzo bogatą, prawie kompletną dokumentację (afisze, programy, wycinki prasowe, nagrania na kasetach magnetofonowych, na taśmach VHS, płytach CD i DVD oraz bardzo duża ilość zdjęć fotograficznych). Znaczna część fotografii i niektóre zapowiedzi i recenzje medialne znajdują się na stronie internetowej Towarzystwa www.liszt.art.pl

Wspomniana wyżej dokumentacja fotograficzna w przeważającej części jest dziełem profesjonalnych fotografików (przede wszystkim Macieja i Tadeusza Szwedów, oraz m. in. Mariusza Czulczyńskiego, Marka Grotowskiego, Marka Kocha, Marcina Marcinkiewicza, Barbary i Jerzego Popielów, Andrzeja Solnicy).

Trzeba na zakończenie stwierdzić, że możliwość realizacji takiej liczby koncertów nie byłaby możliwa bez współpracy, pomocy, życzliwości i nieraz wielkiego osobistego zaangażowania również ludzi nie będących członkami TiFL. Dla przykładu - tekst podziękowania, zamieszczonego w Biuletynie Informacyjnym nr 9 TiFL z listopada 1997 r.:

Zarząd Towarzystwa im. Ferenca Liszta składa gorące podziękowania Panom Ryszardowi i Grzegorzowi Mikiewiczom za uratowanie podczas kataklizmu powodziowego w lipcu br. dwóch niezwykle dla nas cennych, a równocześnie niezbędnych dla życia muzycznego Wrocławia fortepianów „Steinway”. Dzięki mądrym inicjatywom, odwadze, ofiarności i gotowości podjęcia ryzyka zniszczenia drogiego sprzętu (dwóch specjalistycznych samochodów transportowych) i poniesienia uszczerbku na własnym zdrowiu (akcja została przeprowadzona pomimo kilkakrotnie grożącego, realnego niebezpieczeństwa utknięcia w wysokiej wodzie), wszystko zakończyło się pełnym sukcesem i oba fortepiany, które nie odniosły wówczas żadnego uszczerbku, służą ponownie od połowy sierpnia wrocławskiej kulturze.

Wyrażamy również serdeczne podziękowania Panu Ryszardowi Sławczyńskiemu, który zrobił wszystko, co było możliwe, aby fortepiany maksymalnie zabezpieczyć przed skutkami dostania się wody do sali Klubu Muzyki i Literatury we Wrocławiu, grupie bezimiennych policjantów, którzy mu w tym pomogli oraz 12 nieznanym żołnierzom z Jednostki w Myśliborzu, bez których pomocy ewakuacja fortepianów również byłaby niemożliwa.

Dziękujemy Panu Dyrektorowi Zygmuntowi Komuszynie, który osobiście razem z ekipą Pana Mikiewicza ratował instrumenty (w tym dwa fortepiany TiFL) w zalewanej zniecka przez wodę Państwowej Szkole Muzycznej II stopnia im. R. Bukowskiego we Wrocławiu.

Przypisy:

1. W dalszej części opisu będzie wykorzystywany skrót TiFL.
2. Rozmowa przeprowadzona w lipcu 2013 r.
3. Wykaz 1000 *Wieczorów Lisztowskich*, z powodu ograniczonej objętości IV Zeszytu Lisztowskiego, ukaże się na stronie TiFL www.liszt.art.pl.
4. A. Bielecki, „Wielki Mierzanów”, *Gazeta Dolnośląska* 8-9 V 1993.
5. Na podstawie Biuletynu Informacyjnego TiFL nr 9, listopad 1997 r.
6. Z przyczyn finansowych, w kolejnych latach recitale organowe nie były organizowane.
7. K. Kościukiewicz, „Wieczory Lisztowskie” bez Liszta..., „*Gazeta Wroclawska*” 27 XI 2001r.
8. Na podstawie Biuletynu Informacyjnego TiFL nr 9, listopad 1997 r.
9. K. Bogdanowicz „Fascynujący utwór”, *Gazeta Brzeska* 15 XI 1992 r.
10. Dokładny opis wymiany artystycznej na poprzednich stronach.
11. Aktualnie 1057 *Wieczorów Lisztowskich* (w 83 latach); ponadto w pierwszych latach działalności zrealizowano ponad 10 koncertów nienumerowanych.

Bibliografia

1. Afisze *Wieczorów Lisztowskich*
2. Biuletyny informacyjne nr 1-14
3. Gazety i czasopisma:
 - „*Gazeta Brzeska*” 15.11.1992r.,
 - „*Gazeta Dolnośląska*” 8-9 V 1993 r.,
 - „*Gazeta Wroclawska*” 27.11.2001 r.
4. Kroniki konkursów pianistycznych
5. Kroniki kursów pianistycznych
6. Programy *Wieczorów Lisztowskich*
7. Strona internetowa: www.liszt.art.pl
8. M. Błaszczyk „Działalność Towarzystwa im. Ferencza Liszta we Wrocławiu w latach 2000-2005”, praca magisterska, 2009 r., w Akademii Muzycznej we Wrocławiu
9. A. Filinskaja „Działalność Towarzystwa im. Ferencza Liszta we Wrocławiu w latach 1994-1999”, praca magisterska, 2007 r., w Akademii Muzycznej we Wrocławiu
10. E. Kołacz „Działalność Towarzystwa im. Ferencza Liszta we Wrocławiu w latach 1989-1993”, praca magisterska, 1994 r., w Akademii Muzycznej we Wrocławiu

Wykaz kompozytorów wykonanych podczas *Wieczorów Lisztowskich*

Cyfra po nazwisku oznacza ilość wykonanych utworów.

W pisowni nazwisk w oryginale zapisanych alfabetem odmiennym od łacińskiego, przyjęto pisownię angielską.

List of composers performed during Liszt Evenings

The figure after the name indicates the number of performed pieces.

For names originally written in a non-Latin alphabet, English transcription was applied.

1. Alain Jehan 3	29. Casagrande Alessandro 9
2. Albeniz Isaac 15	30. Chaminade Cecile 1
3. Alkan Charles Henri 5	31. Chanedanin Grajar 1
4. Allaga Geza 2	32. Chopin Fryderyk 175
5. Alyabyev Alexander 1	33. Clementi Muzio 1
6. Andreyev Vasily 1	34. Couperin Francois 3
7. Andrzejewski Adam 1	35. Czerny Carl 4
8. Antalffy Dezso 1	36. Daquin Lois-Claude 1
9. Azevedo Valdir 1	37. Dargomyzhsky Alexander 6
10. Bacewicz Grażyna 4	38. Debussy Claude 34
11. Bach Johann Sebastian 31	39. Delibes Leo 1
12. Balakirev Mily 6	40. Devienne Francois 1
13. Barber Samuel 1	41. Diniz Rossana 1
14. Bartók Béla 10	42. Dionizetti Gaetano 1
15. Bazzini Antonio 1	43. Ditrich Peter 1
16. Beethoven Ludwig van 32	44. Dohnanyi Erno 10
17. Bellini Vincenzo 1	45. Dunayevsky Isaak 2
18. Bentz-Woods Edna 1	46. Dvorak Antoni 11
19. Berlin Irving 1	47. Eilenberg Richard 2
20. Bizet Georges 7	48. Elsner Józef 2
21. Blumenfeld Felix 1	49. Eshpai Andrei 1
22. Boccherini Luigi 1	50. Falla Manuel de 4
23. Borodin Alexander 4	51. Farkas Ferenc 1
24. Brahms Johannes 36	52. Faure Gabriel 2
25. Brautigam Volker 1	53. Feinberg Samuil 2
26. Brejza Aleksandra 1	54. Fibich Zdenek 1
27. Busoni Ferruccio 4	55. Franck Cesar 5
28. Capua Ernesto di 1	56. Frescobaldi Girolamo 1

57. Gavrilin Valery 4
58. Gąsieniec Mirosław 6
59. Gershwin George 4
60. Ginastera Alberto 3
61. Glazunov Alexander 1
62. Glinka Mikhail 6
63. Godowski Leopold 4
64. Gorodowskaja Wiera 2
65. Gounod Charles 2
66. Górecki Mikołaj Henryk 1
67. Grainger George Percy 1
68. Granados Enrique 7
69. Grieg Edward 11
70. Grinfeld Alfred 1
71. Gruber Franz Xaver 1
72. Gubaidulina Sofia 1
73. Gurilov Alexander 7
74. Hadyna Stanisław 3
75. Haendel George Fridemann 2
76. Harris Ernest G. 1
77. Haydn Joseph 12
78. Headington Christopher 1
79. Heller Stefan 1
80. Herencsar Viktoria 6
81. Herz Henri 1
82. Hess Myry 1
83. Hidas Frigyes 1
84. Janacek Leos 2
85. Jolson Al 1
86. Kamieniak Tomasz 3
87. Karasiński Adam 1
88. Karłowicz Mieczysław 3
89. Khachaturian Aram 2
90. Khandoshkin Ivan 1
91. Kocsar Miklos 1
92. Koday Zoltan 1
93. Kolessa Mykola 6
94. Kolmanovski Jurij 1
95. Komarov Alexei 1
96. Kreisler Fritz 4
97. Kruger Franz 2
98. Laksa Szymon 2
99. Lehar Franz 3
100. Levitzky Mischa 1
101. Levina Zara 1
102. Lipiński Karol 1
103. Lipski Stanisław 1
104. Listov Nikolai 1
105. Liszt Ferenc 166
106. Lutosławski Witold 12
107. Lyadov Anatoly 14
108. Lysenko Mykola 3
109. Maciejewski Roman 5
110. Maklakiew ~~Rezzini~~ Antonio 1
111. Malawski Artur 1
112. Massenet Julius 2
113. Matveyev Mikhail 2
114. Medtner Nikolai 4
115. Mendelssohn-Bartholdy Feliks 3
116. Messiaen Olivier 5
117. Meyerbeer Giacomo 1
118. Michałowski Aleksander 2
119. Mompou Federico 3
120. Moniuszko Stanisław 10
121. Monti Vittorio 1
122. Moszkowski Maurice 4
123. Mozart Wolfgang Amadeusz 34
124. Musorgski Modest 5
125. Nawrocki Stanisław 1
126. Neusiedler Melchior 1
127. Noskowski Zygmunt 1
128. Ogiński Michał Kleofas 1

129. Orlovetsky Alexei 11
130. Pabst Paul 1
131. Paciorkiewicz Tadeusz 1
132. Paderewski Ignacy Jan 41
133. Paganini Niccolo 3
134. Paix Jacob 1
135. Penderecki Krzysztof 1
136. Peterson-Berger Wilhelm 3
137. Petri Egon 1
138. Picchi Giovanni 1
139. Pietrzak Bernard 1
140. Pollack Lew 1
141. Poulenc Francis 1
142. Prokofiev Sergey 8
143. Puccini Giacomo 2
144. Rachmaninov Sergey 49
145. Rakov Nikolai 1
146. Rameau Jean Philippe 3
147. Ravel Maurice 14
148. Reubke Julius 1
149. Ries Ferdinand 1
150. Ries Franz 1
151. Rimsky-Korsakov Nikolai 11
152. Rossini Gioacchino 7
153. Roxlo Guillermo S. de 1
154. Rozsavolgyi Mark 1
155. Różycki Ludomir 2
156. Rubinstein Antoni 1
157. Ryabov Vladimir 1
158. Sagnier Pier 1
159. Saint-Saens Camille 2
160. Sapelnikov Vasily 1
161. Sapozhnikov Vladimir 1
162. Sarasate Pablo 5
163. Scarlatti Domenico 14
164. Schelokov Vjacheslav 1
165. Shalov Alexander 2
166. Shirayev Nikolai 1
167. Shostakovich Dmitri 4
168. Schubert Franz 21
169. Schumann Robert 41
170. Scriabin Alexander 26
171. Sledin Alexander 1
172. Soler Padre Antonio 3
173. Spohr Ludwig 1
174. Strauss Johann 1
175. Strauss Richard 1
176. Stravinsky Igor 5
177. Surzyński Mieczysław 1
178. Sviridov Georgy 5
179. Szokolay Sandor 1
180. Szymanowski Karol 41
181. Szymanowska Maria 3
182. Tansman Aleksander 1
183. Tartini Giuseppe 3
184. Tausig Karol 2
185. Tchaikovsky Pyotr Ilyich 37
186. Thalberg Sigismund 2
187. Tichomirow Grigorij 1
188. Tsygankov Alexander 5
189. Varlamov Alexander 2
190. Verdi Giuseppe 3
191. Viardot Pauline 1
192. Vierne Louis 1
193. Vieuxtemps Henri 1
194. Vivaldi Antonio 2
195. Volodos Arcadi 1
196. Walther Johann Gottfried 1
197. Weber Carl Maria von 5
198. Widor Charles-Marie 2
199. Wieniawski Henryk 8
200. Wieniawski Józef 6
201. Ysaye Eugene 1
202. Zadora Dezydery 2
203. Zarębski Juliusz 12
204. Zeller Karl 1
205. Zhuravlev Mikhail 3

Wykaz wykonanych utworów F. Liszta

Twórczość Patrona Towarzystwa, obok kompozycji Fryderyka Chopina była najczęściej wykonywana na *Wieczorach Lisztowskich*. Łącznie wykonano 166 kompozycji F. Liszta - 147 fortepianowych, 6 organowych, 8 pieśni i 5 dzieł symfonicznych.

W nawiasach podana jest ilość wykonań danego utworu. Język i pisownia tytułów utworów zostały, zgodnie z aktualną praktyką, oparte o prace „The Music of Liszt” Humphrey’a Searl’a (wydana w 1966 r) oraz „Franz Liszt” Kláry Hamburger (wydana w 1986 r).

List of Liszt's works performed

The works of the patron of the Society, in addition to the compositions of Frederic Chopin, were the most performed in Liszt Evenings. A total of 166 Liszt's compositions were performed: 147 pieces for piano, 6 for organ, 8 songs and 5 symphonic works.

The figure in brackets is the number of performances of the work. Language and spelling of the names of pieces are in accordance with the current practice based on Humphrey Searl's "The Music of Liszt" (published in 1966) and Klará Hamburger's "Franz Liszt" (published in 1986).

Utwory fortepianowe

Piano works

Années de pelerinage.

Premiere année. Suisse.

1. No. 1. Chapelle de Guillaume Tell (5)
2. No. 2. Au lac de Wallenstadt (7)
3. No. 4. Au bord d'une source (5)
4. No. 6. Vallee d'Obermann (34)
5. No. 9. Les cloches de Geneve (36)

Années de pelerinage.

Deuxieme année. Italie.

6. No. 1. Sposalizio (12)
7. No. 2. Il penseroso (3)
8. No. 5. Sonetto 104 del Petrarca (66)
9. No. 6. Sonetto 123 del Petrarca (19)
10. No. 7. Apres une lecture de Dante, Fantasia quasi Sonata (43)

Venezia e Napoli. Supplement dux

Années de pelerinage 2e volume.

11. No. 1. Gondoliera (5)
12. No. 2. Canzone (6)
13. No. 3. Tarantella (33)

Années de pelerinage.

Troisieme année.

14. No. 1. Angelus! Priere aux anges gardiens (3)
15. No. 2. Aux cypres de la Villa d'Este, Threnodie (3)
16. No. 4. Les jeux d'eaux a la Villa d'Este (22)

Deux legendes

17. No. 1. St. François d'Assise. La prédication aux oiseaux (5)
18. No. 2. St. François de Paule marchant sur les flots (18)

Études d'exécution transcendante:

19. No. 3. Paysage (4)
20. No. 4. Mazeppa (6)
21. No. 5. Feux follets (10)
22. No. 7. Eroica (16)
23. No. 8. Wilde Jagd (7)
24. No. 9. Ricordanza (19)
25. No. 10. f-moll (38)
26. No. 11. Harmonies du soir (12)
27. No. 12. Chasse-neige (50)

3 Études de concert:

- 28. No. 1. As-dur Il lamento (3)
- 29. No. 2. f-moll La leggierezza (21)
- 30. No. 3. Des-dur Un sospiro (29)

Grandes études de Paganini:

- 31. No. 1. g-moll (5)
- 32. No. 2. Es-dur (22)
- 33. No. 3. La Campanella (50)
- 34. No. 4. E-dur (5)
- 35. No. 5. La chasse (5)
- 36. No. 6. Thema und Variationen (44)

2 Konzertetüden:

- 37. No. 1. Waldesrauschen (18)
- 38. No. 2. Gnomenreigen (17)

Harmonies poétique et religieuses:

- 39. No. 3. Bénédiction de Dieu dans la solitude (3)
- 40. No. 7. Funérailles (37)

Liebstraume-3 Nottornos:

- 41. No. 1. As-dur „Hohe Liebe“ (1)
- 42. No. 2. E-dur „Seliger Tod“ (4)
- 43. No. 3. As-dur „O Lieb“ (57)

Ungarische Rhapsodien:

- 44. No. 1. (4)
- 45. No. 2. (70)
- 46. No. 3. (4)
- 47. No. 4. (4)
- 48. No. 6. (74)
- 49. No. 8. (6)
- 50. No. 9. (8)
- 51. No. 10. (22)
- 52. No. 11. (18)
- 53. No. 12. (68)
- 54. No. 13. (17)
- 55. No. 14. (6)
- 56. No. 15. (1)

Valse oubliées:

- 57. No. 1 (15)
- 58. No. 2 (16)
- 59. No. 3 (4)
- 60. No. 4 (4)

Weihnachtsbaum (Arbre de Noel):

- 61. No. 10. Ehemals ! (jadis). (5)
- 62. A Magyarok Istene (4)
- 63. Ave Maria-Die Glocken von Rom (18)
- 64. Bagatelle ohne Tonart (5)
- 65. Ballade h-Moll (26)
- 66. Berceuse (8)
- 67. Consolation No. 2. (6)
- 68. Consolation No. 3. (47)
- 69. Csardas macabre (1)
- 70. Der Papsthyrnus (5)
- 71. Elegie No. 1. (1)
- 72. En reve. Nocturne (2)
- 73. Fantasie und Fuge über das Thema BACH (6)
- 74. Galop de bal (3)
- 75. Grand galop chromatique (7)
- 76. Impromptu (25)
- 77. La lugubre gondola No. 1. (2)
- 78. La lugubre gondola No. 2. (16)
- 79. Ländler As-Dur (3)
- 80. Loreley (3)
- 81. Mephisto-Walzer No. 1. (68)
- 82. Mephisto-Walzer No. 2. (5)
- 83. Mephisto-Walzer No. 3. (1)
- 84. Polonaise E-dur No. 2. (19)
- 85. Prolegomenes a la Divina Commedia Fantaisie symphonique pour piano (5)
- 86. Rhapsodie espagnole (33)
- 87. Romancero espagnole (6)
- 88. Salve Polonia (1)
- 89. Sancta Dorothea (5)

90. Scherzo und Marsch (3)
 91. Schlafloss! Frage und Antwort.
 (Nocture nach einem Gedicht
 von Toni Raab) (2)
 92. Sonate h-Moll (47)
 93. Stabat Mater (3)
 94. Trauervorspiel und Traumarsch (3)
 95. Trübe Wolken (7))
 96. Valse en la majeur (3)
 97. Valse-Impromptu (12)
 98. Variationen über den Basso continuo
 von J. S. Bach Kantate Weinen,
 Klagen, Sorgen, Zagen und den
 Crucifixus der h-Moll-Messe (6)
 99. Vive Henri IV (3)
 100. Walzer A-dur (3)
 101. Wiegenlied (10)

Parafrazy, transkrypcje Paraphrases, transcriptions

Alexander Alyabyev

102. Le rossignol air russe d'Alabieff (5)

Daniel Auber

103. Tarantelle di bravura d'apres la
 Tarantelle de La Muette de Portici (1)

Johann Sebastian Bach

6 Preludes and Fugues

104. A-minor BWV543 (11)
 105. C-major BWV545 (6)

Ludwig van Beethoven

106. Adelaide (4)

Vincenzo Bellini

107. Reminiscences de Norma (15)
 108. Puritani. Introduction et
 Polonaise (12)

Fryderyk Chopin

6 Chants polonais op. 74

109. No. 1. Życzenie [Madchens
 Wunsch] (41)
 110. No. 2. Wiosna [Frühling] (8)
 111. No. 3. Pierścień [Das Ringlein] (13)
 112. No. 4. Hulanka [Bacchanal] (27)
 113. No. 5. Moja pieszczotka [Meine
 Freuden] (48)
 114. No. 6. Narzeczoncy [Heimkehr] (8)
Zwei Konzertetuden.
 115. No. 1. Walzertrauschen (18)
Gaetano Cappone
 116. No. 2. Caponeiro (17)
 117. Valse à caponeiro sur deux motifs
 de Lucrezia et Parisina (5)

Adalbert von Goldschmidt

116. Liebesszene und Fortunas Kugel
 from Cantata "Die sieben
 Todsunden"- Phantasiestück (3)

Charles Gounod

117. Valse de l'opéra Faust (7)

Georg Friedrich Handel

118. Sarabande and Chaconne from
 Handel's "Almira"(6)

Eduard Lassen

119. Symphonisches Zwischenspiel zu
 Calderons fantastischem Schauspiel
 "Über allen Zauber Liebe" (3)

Felix Mendelssohn Bartholdy

120. Hochzeitsmarsch und Elfenreigen
 aus dem Sommernachtstraum (8)

Giacomo Meyerbeer

121. Grande Fantaisie sur des themes
 de l'opéra "Les Huguenots" (6)

Wolfgang Amadeus Mozart

122. Réminiscences de Don Juan (2)

Camille Saint-Saëns

123. Danse macabre, symphonic poem (3)

Franz Schubert**Geistliche Lieder**

124. No. 1. Litanei (3)

12 Lieder

125. No. 2. Auf den Wasser zu Singen (41)

126. No. 3. Du bist die Ruh' (6)

127. No. 4. Erlkönig (36)

128. No. 8. Gretchen am Spinnrade (16)

129. No. 12. Ave Maria (38)

6 Melodien

130. No. 2. Mädchens Klage (7)

Muller-Lieder

131. No. 2 Der Müller und der Bach (8)

Schwanengesang

132. No. 3. Aufenthalt (20)

133. No. 7. Standchen (36)

134. No. 10. Liebesbotschaft (14)

Soirées de Vienne

135. No. 3. Valse caprice E-dur (10)

136. No. 5. Valse caprice Ges-dur (5)

137. No. 6. Valse caprice a-moll (14)

138. No. 7. Valse caprice A-dur (11)

Winterreise

139. No. 4. Die Post (3)

Robert Schumann

140. Widmung (27)

Giuseppe Verdi

141. Ernani - Paraphrase de concert (1)

142. Miserere de Trovatore (16)

143. Rigoletto. Paraphrase de Concert
(85)

Richard Wagner

144. *Isoldens Liebestod* from "Tristan
und Isolde" (4)

145. *Pilgerchor* from "Tannhäuser" (4)

146. *Spinning Chorus* from "The Flying
Dutchman" (4)

**Bellini, Chopin, Czerny, Herz,
Liszt, Pixis, Thalberg.**

147. Hexaméron, Morceau de concert
(1)

Pieśni / Songs

148. Comment, disaient-ils (5)

149. Der Alpenjäger (1)

150. Der du von dem Himmel bist (3)

151. Die drei Zigeuner (1)

152. Es muss ein wunderbares sein (1)

153. Freudvoll und leidvoll (4)

154. Oh! quand je dors (4)

155. Vergiftet sind meine Lieder (1)

Utwory organowe / Organ works

156. Fantasie und fuge uber den
choral "Ad nos, salutarem
undam" (3)

157. Fantasie und Fuge über das
Thema B-A-C-H (4)

Jacques Arcadelt

158. Ave Maria (3)

Johann Sebastian Bach

159. Weinen, Klagen-Variationen (10)

Fryderyk Chopin**2 Préludes from Op. 28 (Nos. 4, 9)**

160. Prélude E-Minor (3)

161. Prélude E-Major (3)

Utwory orkiestrowe / Orchestral works

162. Piano Concerto No. 1 in E-flat Major
(8)

163. Piano Concerto No. 2 in A Major (5)

164. Poeme symphonique No. 3,
Les préludes (1)

165. Poeme symphonique No. 6,
Mazeppa (1)

166. Ungarische Rhapsodie No. 2 (1)

Wykaz sal, w których odbyły się *Wieczory Lisztowskie* List of Liszt Evenings venues

W nawiasach podana jest liczba koncertów zrealizowanych w danym miejscu, po nawiasach - data pierwszego Wieczoru Lisztowskiego.

The figure in brackets represents the number of concerts and the date of the first Liszt Evening at a given location.

1. **Bielsko-Biała**, Dom Muzyki, ul. J. Słowackiego 27 (9) 8 X 1992
2. **Brzeg**, Zamek Piastów Śląskich, pl. Zamkowy 1 (173) 9 XII 1990
3. **Brzeg**, Centrum Kultury, ul. Mleczna 5 (1) 17 XI 1997
4. **Brzeg**, Kościół św. Mikołaja (2) 16 V 1991
5. **Bydgoszcz**, Filharmonia Pomorska, ul. Andrzeja Szwalbego 2 (3) 13 V 1991
6. **Chrzanów**, Szkoła Muzyczna I st. im. J. Garści (1) 14 XII 1990
ul. Mickiewicza 12
7. **Duszniki Zdrój**, Dworek im. F. Chopina, Park Zdrojowy (26) 8 VIII 1989
8. **Gliwice**, Park Chopina (1) 10 VII 2009
9. **Głogów**, Szkoła Muzyczna I i II st. im. F. Liszta (10) 22 IX 1997
ul. Jedności Robotniczej 14
10. **Katowice**, Studio Koncertowe Radia Katowice, ul. Ligonia 2(2) 20 III 2011
11. **Katowice**, Muzeum Archidiecezjalne, ul. Jordana 39 (1) 15 V 2011
12. **Kłodzko**, Ośrodek Kultury (1) 7 VIII 1989
13. **Kraków**, Filharmonia im. K. Szymanowskiego (1) 9 X 1993
ul. Zwierzyniecka 1
14. **Kraków**, Kościół Matki Bożej Królowej Polski „Arka Pana” (1) 29 VI 1992
15. **Krasków**, Pałac, Krasków 12 (8) 11 I 1998
16. **Krośnice**, Sala kinowa, ul. Kwiatowa 2a (1) 22 VI 1997
17. **Kudowa Zdrój**, Sala Koncertowa (3) 8 VIII 1989
18. **Legnica**, Klub Międzynarodowej Prasy i Książki (1) 10 I 1990
19. **Legnica**, Szkoła Muzyczna I i II st. ul. Roosvelta 26 (1) 8 IV 1992
20. **Legnica**, Kawiarnia *Maski* (1) 8 IV 1997
21. **Lubin**, Ośrodek Kultury *Wzgórze Zamkowe* ul. M. Pruzi 7 i 9 (1) 12 XII 2000
22. **Łódź**, Muzeum Historii Miasta Łodzi, Sala Lustrzana (1) 27 V 1993
ul. Ogrodowa 15
23. **Milicz**, Ośrodek Wychowawczo-Rehabilitacyjny ul. M. Kopemika 20 (1) 16 XI 1996
24. **Milicz**, Ośrodek Kultury ul. Piłsudskiego 14 (10) 27 XI 2001
25. **Nysa**, Muzeum ul. Biskupa Jarosława 11 (43) 13 III 1992
26. **Nysa**, Kościół św. Jakuba (2) 26 VI 1992
27. **Nysa**, Kościół św. Piotra i Pawła (1) 26 VI 1993
28. **Oborniki Śląskie**, Salonik Czterech Muz, ul. J. Piłsudskiego 13 (187) 11 I 1990

29. **Oborniki Śląskie**, Ośrodek Kultury, ul. Dworcowa 25 (1) 4 I 1995
30. **Oborniki Śląskie**, Kościół św. Judy Tadeusza (3) 23 VI 1992
31. **Oleśnica**, Klub Międzynarodowej Prasy i Książki (obecnie Klub Miejski Galeria) pl. Zwycięstwa 1 (8) 18 X 1989
32. **Oleśnica**, Miejski Ośrodek Kultury ul. M. Reja 10 (1) 28 XII 1993
33. **Oleśnica**, Szkoła Muzyczna im. F. Chopina (4) 11 XII 1990
ul. Matejki 19
34. **Oława**, Ośrodek Kultury, ul. 11 Listopada 27 (7) 23 II 2009
35. **Oława**, Sala Rycerska Urzędu Miasta, pl. Zamkowy 15 (1) 26 III 2012
36. **Polanica Zdrój**, Sala koncertowa (1) 6 VIII 1991
37. **Rybnik**, Sala Teatru, ul. Saint Vallier 1 (2) 10 IX 1991
38. **Trzebnica**, Klub Spółdzielni Mieszkaniowej (80) 16 XII 1996
ul. B. Głowackiego 15
39. **Trzebnica**, Sala Starostwa, ul. Leśna 1 (2) 28 III 2012
40. **Trzebnica**, Bazylika św. Jadwigi (1) 21 VI 1994
41. **Wałbrzych**, Zespół Szkół Muzycznych im. S. Moniuszki (2) 3 IV 2001
ul. S. Moniuszki 41
42. **Warszawa**, Zamek Królewski-Sala Koncertowa (1) 14 III 1993
pl. Zamkowy 4
43. **Warszawa**, Zamek Ostrogskich, ul. Okólnik 1 (1) 13 IV 1993
44. **Włoszakowice**, Pałac Sułkowskich (siedziba Urzędu Gminy) (16) 1 X 2006
ul. K. Kurpińskiego 29
45. **Wodzisław Śląski**, Szkoła Muzyczna I st. im. W. Kilara (2) 13 XII 1998
46. **Wrocław**, Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego (1) 24 VI 1994
Sala Kameralna, ul. Jana Pawła
47. **Wrocław**, Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego (2) 20 IV 1995
Sala Teatralna, ul. Jana Pawła II 2
48. **Wrocław**, Filharmonia im. W. Lutosławskiego (55) 8 X 1990
ul. J. Piłsudskiego 19
49. **Wrocław**, Centrum Sztuki Impart, ul. Mazowiecka 17 (1) 27 X 1995
50. **Wrocław**, Dom Pogodnej Jesieni ul. Litewska 20 (1) 26 XII 1994
51. **Wrocław**, Duże Studio Polskiego Radia (30) 26 IX 1991
al. Karkonoska 10
52. **Wrocław**, Klub Międzynarodowej Prasy i Książki (1) 6 VIII 1989
pl. T. Kościuszki 23
53. **Wrocław**, Klub Muzyki i Literatury pl. T. Kościuszki 9 (221) 20 IX 1989
54. **Wrocław**, Sala Posiedzeń Urzędu Dzielnicowego Wrocław-Stare Miasto
Rynek - Sukiennice (1) 23 XI 1989

55. **Wrocław**, Szkoła Muzyczna II st. im. R. Bukowskiego (10) 29 IX 1993
ul. Podwale 68
56. **Wrocław**, Stowarzyszenie Polska-Wschód pl. Teatralny 4 (2) 27 VIII 1996
57. **Wrocław**, Oratorium Marianum pl. Uniwersytecki 1 (1) 29 IV 2003
58. **Wrocław**, Katedra św. Jana Chrzciciela (1) 1 V 1990
59. **Wrocław**, Kościół Uniwersytecki Najświętszego Imienia Jezus (3) 24 VI 1992
60. **Zabrze**, Filharmonia ul. Wolności 325 (dawna siedziba) (1) 6 IX 1991
61. **Budapeszt**, Sala Stowarzyszenia im. Józefa Bema (4) 1 V 1995
62. **Budapeszt**, Polski Ośrodek Kultury i Informacji (1) 16 VI 1993
63. **Budapeszt**, Muzeum Liszta (5) 19 VI 1993
64. **Budapeszt**, Akademia Muzyczna-Sala koncertowa (2) 17 VI 1993
65. **Gödöllő**, Szkoła Muzyczna (1) 25 IX 1989
66. **Győr**, Szkoła Muzyczna (1) 30 IV 1995
67. **Moskwa**, Konserwatorium im. P. Czajkowskiego (1) 17 VI 2000
Sala im. Rachmaninowa
68. **Sankt Petersburg**, Konserwatorium im. M. Rimskiego-Korsakowa
Sala im. A. Głazunowa (7) 13 II 1992
69. **Sankt Petersburg**, Dom Nauki (1) 14 II 1992
70. **Sankt Petersburg**, Dom Przyjaźń (Biała Sala) (2) 18 II 1992
71. **Sankt Petersburg**, Muzeum Szeremietewych (2) 26 VI 1994
72. **Sankt Petersburg**, Maneż (2) 27 VI 1994
73. **Sankt Petersburg**, Dom Kompozytorów (1) 20 VI 1999
74. **Sankt Petersburg**, Filharmonia im. D. Szostakowicza (2) 27 III 1995
Sala kameralna im. M. Glinki
75. **Sankt Petersburg**, Pawłowsk, Pałac (1) 26 VI 1997
76. **Sankt Petersburg**, Biała Sala (B. Monetnaya 19) (1) 26 X 1992
77. **Sankt Petersburg**, Szkoła Muzyczna im. S. Rachmaninowa (1) 2 XI 1998
78. **Sankt Petersburg**, Szkoła, Dzielnicy Piotrogradzkiej (1) II 1994
79. **Sankt Petersburg**, Szkoła, Dzielnicy Krasnogwardyjskiej (1) II 1994
80. **Peterhoff k. Sankt Petersburga** (w latach 1944-97 Pietrodworiec),
Pałac Carski, Sala tronowa (1) 26 VI 1995
81. **Puszkina k. Sankt Petersburga**, Sala koncertowa w kościele (5) 29 VI 1995

Aktualnie do tego spisu można dodać kolejne dwie sale, które gościli *Wieczory Lisztowskie* po tysięcznym koncercie: Teatr Zdrojowy w Szczawnie Zdroju, ul. Kościuszki 19 (1009 *Wieczór Lisztowski*) i Aula Leopoldina we Wrocławiu, pl. Uniwersytecki 1 (1057 *Wieczór Lisztowski*).

Lista wykonawców *Wieczorów Lisztowskich*

List of Liszt Evenings performers

W pisowni nazwisk w oryginale zapisanych alfabetem odmiennym od łacińskiego, została przyjęta pisownia angielska.

For names originally written in a non-Latin alphabet, English transcription was applied.

Pianiści / Pianists (309)

1. Adamek Magdalena (Poland)
2. Adamowski Juliusz (Poland)
3. Al-Bahairi Faisal (Kuwait)
4. Asakawa Yoko (Japan)
5. Bajon Dorota (Poland)
6. Baka-Wilczek Maria (Poland)
7. Balewska Joanna (Poland)
8. Banasik Piotr (Poland)
9. Banaszkiwicz Bożena (Poland)
10. Baranyay László (Hungary)
11. Baron Aleksandra (Poland)
12. Bartoszek Tomasz (Poland)
13. Berest Agnieszka (Poland)
14. Bertok Liana (Germany)
15. Besnard Olivier (France)
16. Bidny Ada (Poland)
17. Blum Magdalena (Poland)
18. Boczar Anna (Poland)
19. Borbei Evelina (Russia, France)
20. Bryła Ryszard (Poland)
21. Błaszczuk Agnieszka (Poland)
22. Carmichael Robyn (USA)
23. Cernawska Gabriela (Latvia)
24. Chang Michelle (Canada)
25. Chen Ruei-Bin (Taiwan, Austria)
26. Chmielewski Tadeusz (Poland)
27. Chneider Boris (Russia)
28. Choi Yeun Hee (South Korea)
29. Chung Elaine (South Korea)
30. Consoli Guendalina (Italy)
31. Cullen Alison (England)
32. Czaicka Anna (Poland)
33. Czajkowska Paulina (Poland)
34. Czech Karolina (Poland)
35. Czech Marta (Poland)
36. Czernisz Karolina (Poland)
37. Deliyiska Dora (Bulgaria)
38. Depta Oktawia (Poland, Germany)
39. Domańska Joanna (Poland)
40. Drzazga Maja (Poland)
41. Dubé Jean (France)
42. Dulkan Elizabeth (USA)
43. Dubik-Jezierzańska Marta (Poland)
44. Ebihara Mari (Japan)
45. Ehara Sho (Japan)
46. Elvekjaer Jens (Denmark)
47. Eng Gary C.K. (Canada)
48. Eska Dominika (Poland)
49. Faryniarz Alicja (Poland)
50. Ferber Michał (Poland)
51. Filipczuk Anna Maria (Poland)
52. Firlej Kinga (Poland)
53. Florczyk Katarzyna (Poland)
54. Forturello Dario (Italy)
55. Francuz Michał (Poland)
56. Fräki Sonja (Finland)
57. Fujimaru Rei (Japan)
58. Fukuwatari Haruna (Japan)
59. Furche Małgorzata (Poland)
60. Furuya Miyako (Japan)
61. Gacek Gabriela (Poland)
62. Gallardo Carlos (Spain)
63. Gałczyńska Katarzyna (Poland)
64. Gąsieniec Mirosław (Poland)
65. Gąsiewska Martyna (Poland)
66. Gegetchkori Lyubov (Russia)
67. Gençgonül Begümhan (Turkey)
68. Girard-Miles Janice (Canada)
69. Gorczyca Grzegorz (Poland)

70. Gorczyca Magdalena (Poland)	112. Koczkodaj Aleksandra (Poland)
71. Goshkieva Marina (Russia)	113. Kogut Wojciech (Poland)
72. Gulyak Sofya (Russia)	114. Komarov Alexei (Russia)
73. Gurning Alexander (Belgium)	115. Komura Mariko (Japan)
74. Gutowska Alicja (Poland)	116. Kondratiev Ilya (Russia)
75. Gwardecki Jakub (Poland)	117. Kopczyński Piotr (Poland)
76. Góra Kordian (Poland)	118. Kopeć Anna (Poland)
77. Haisig Anna (Poland)	119. Kortus Jacek (Poland)
78. Hajduk Izabella (Poland)	120. Kos Štěpán (Czech Rep.)
79. Harada Hideyo (Japan)	121. Koshelev Oleg (Russia)
80. Hauschild Małgorzata (Poland)	122. Koss Violetta (USA, Poland)
81. Hendrysiak Agnieszka (Poland)	123. Koszewska Maria (Poland)
82. Hisako Hirata (Japan)	124. Kowal Piotr (Poland)
83. Holeksa Hanna (Poland)	125. Kowalewska Aleksandra (Poland)
84. Horie Yoko (Japan)	126. Koziak Marcin (Poland)
85. Hołyшко Agnieszka (Poland)	127. Kozłowski Michał (Poland)
86. Igarashi Yoko (Japan)	128. Kończal Szczepan (Poland)
87. Indjic Eugen (France, USA)	129. Krupiński Łukasz (Poland)
88. Ingravallo Catherine (USA)	130. Krzysztofik Anna (Poland)
89. Ishihara Kayo (Japan)	131. Krówka Dobrochna (Poland)
90. Ishii Tae (Japan)	132. Kubica Paweł (Poland)
91. Jabłoński Krzysztof (Poland)	133. Kudelska Agata (Poland)
92. Jagla Agnieszka (Poland)	134. Kupka Piotr (Poland)
93. Jakóbczak Małgorzata (Poland)	135. Kutkova Tatiana (Russia)
94. Janicki Jan (Poland)	136. Kuzimski Michał (Poland)
95. Janikowski Jarosław (Poland)	137. Lachowicz Olaf (Poland)
96. Jasińska Małgorzata (Poland)	138. Lantos István (Hungary)
97. Jezierzański Adam (Poland)	139. Larionova Tatiana (Russia)
98. Jocz Tomasz (Poland)	140. Ledwoń Urszula (Poland)
99. Jungowski Łukasz (Poland)	141. Lewandowska Anastazja (Moldova)
100. Junker-Zielińska Hanna (Poland)	142. Lipiak Anna (Poland)
101. Jurczyk Cezary (Poland)	143. Lisak Magdalena (Poland)
102. Kamieniak Tomasz (Poland)	144. Lisiecki Jędrzej (Poland)
103. Kamola Marek (Poland)	145. Liszewska Anna (Poland)
104. Katase Teruhito (Japan)	146. Lunyov Andriy (Ukraine)
105. Kawamura Mariko (Japan)	147. Lux Erika (Germany)
106. Kępiński Piotr (Poland)	148. Łabuś Katarzyna (Poland)
107. Kinda Grzegorz (Poland)	149. Łagodziński Krzysztof (Poland)
108. Kinoshita Tomoko (Japan)	150. Ławrynowicz Joanna (Poland)
109. Kiyozuka Shinya (Japan)	151. Łuszczewski Rafał (Poland)
110. Klajn Piotr (Poland)	152. Magdovsky Adrianna (Slovenia)
111. Kluczewska Katarzyna (Poland)	153. Makhlaevska Katierina (Russia)

154. Makhlaevsky Alexei (Russia)	196. Orlovetsky Alexei (Russia)
155. Malarczyk Magdalena (Poland)	197. Pabich Maciej (Poland)
156. Malinowska Katarzyna (Poland)	198. Pabich Renata (Poland)
157. Mantani Eri (Japan)	199. Park Mi-Jung (South Korea)
158. Marcinkowska Joanna (Poland)	200. Pashkevich Sergey (Russia)
159. Marcinkowski Mieszko (Poland)	201. Pasichnik Natalya (Sweden)
160. Markowski Jakub (Poland)	202. Pawlaszek Grzegorz (Poland)
161. Marszałek Magdalena (Poland)	203. Pawlaszek Natalia (Poland)
162. Matura Ken (Japan)	204. Pawlaszek Zuzanna (Poland)
163. Małek Krzysztof (Poland)	205. Pawłowicz Katarzyna (Poland)
164. McRobbie Noel (Canada)	206. Piel Anna (Poland)
165. Meiwa Ayaka (Japan)	207. Pinkosz Margarita (Poland)
166. Merzhanov Victor (Russia)	208. Pirozhenko Alexander (Russia)
167. Mędzkiwicz Michał (Poland)	209. Piszczelok Joanna (Poland)
168. Mieszkowska Joanna (Poland)	210. Plutalov Denis (Russia)
169. Milcarz Aleksandra (Poland)	211. Podemski Piotr (Poland)
170. Minatoya Ayumi (Japan)	212. Pogorzały Grażyna (Poland)
171. Mochnatkina Katierina (Russia)	213. Poliykov Oleksandr (Ukraine)
172. Mochola Katarzyna (Poland)	214. Popiel Jan (Poland)
173. Momiyama Kazue (Japan)	215. Popko Paweł (Poland)
174. Morawski Robert (Poland)	216. Raczyńska Kamila (Poland)
175. Morgun Maciej (Poland)	217. Radziwonowicz Karol (Poland)
176. Mościcka Katarzyna (Poland)	218. Raubo Zbigniew (Poland)
177. Mozgiel Aleksandra (Poland)	219. Rega Roberto (Italy)
178. Mroczek-Szlezer Danuta (Poland)	220. Reginia Maciej (Poland)
179. Mróz Barbara (Poland)	221. Renka Małgorzata (Poland)
180. Nagahama Hanako (Japan)	222. Riabova Daria (Russia)
181. Nakamura Masaki (Japan)	223. Rutkowska Anna (Poland)
182. Nakata Mari (Japan)	224. Rydel Paweł (Poland)
183. Narikawa Masako (Japan)	225. Różański Piotr (Poland)
184. Nicze Rafał (Poland)	226. Rzeszutek Katarzyna (Poland)
185. Niekludow Tamara (Poland)	227. Sakiyama Shiho (Japan)
186. Niemczuk Grzegorz (Poland)	228. Sawada Kanoko (Japan)
187. Nishihara Toro Michio (Chile)	229. Sawościanik Natalia (Poland)
188. Nowaczewska Katarzyna (Poland)	230. Schneider Michael (USA)
189. Nowakowska Agata (Poland)	231. Sciortino Orazio (Italy)
190. Ogawa Eiko (Japan)	232. Shanskova Anastasia (Ukraine)
191. Okazaki Akira (Japan)	233. Siarkiewicz Andrzej (Poland)
192. Olejniczak Janusz (Poland)	234. Sikorska-Wojtacha Monika (Poland)
193. Ono Maiko (Japan)	235. Sikorski Marcin (Poland)
194. Oraczewska Maria (Poland)	236. Skoczek Justyna (Poland)
195. Ornatowska Wanda (Poland)	237. Skrzypek Paweł (Poland)

238. Slepceki Katherine (USA)
 239. Słopecki Piotr (Poland)
 240. Sobakina Olga (Russia)
 241. Sobkowiak Michał (Poland)
 242. Sobula Marian (Poland)
 243. Soyarslan Melis (Turkey)
 244. Soloviev Stanislav (Russia)
 245. Sołtyk Ewa (Poland)
 246. Sośnicka Marta (Poland)
 247. Stempin Anna (Poland)
 248. Stetkiewicz Julia (Poland)
 249. Stompel Józef (Poland)
 250. Stroynowski Tomasz (Poland)
 251. Strzelczyk Agnieszka (Poland)
 252. Szczepański Michał (Poland)
 253. Szczepański Paweł (Poland)
 254. Szwed Karolina (Poland)
 255. Szychowski Piotr (Poland)
 256. Szymczak Gracjan (Poland)
 257. Szyrner Michał (Poland)
 258. Słopecki Piotr (Poland)
 259. Ślęzak Ewa (Poland)
 260. Świgut Aleksandra (Poland)
 261. Świtoń Piotr (Poland)
 262. Takada Masataka (Japan)
 263. Takagi Kisako (Japan)
 264. Takeuchi Hidehito (Japan)
 265. Tamura Midori (Japan)
 266. Tanaka Kiyoko (Japan)
 267. Taraszova Brigitta (Hungary)
 268. Taraszova Krisztina (Hungary)
 269. Tarchała Anna (Poland)
 270. Tarczykowska Alicja (Poland)
 271. Tatarski Andrzej (Poland)
 272. Tay Roanna (Canada)
 273. Tchasovitin Dymitr (Russia)
 274. Terentieva Evgenia (Russia)
 275. Tezgel Ece (Turkey)
 276. Tomczyk Natalia (Poland)
 277. Tsunoda Maria (Japan)
 278. Tucka Krystyna (Poland)
 279. Ufniarz Agnieszka (Poland)
 280. Ura Sawako (Japan)
 281. Uryvajev Sergey (Russia)
 282. Wakabayashi Noriko (Japan)
 283. Waleczek Wojciech (Poland)
 284. Wańdoch Natalia (Poland)
 285. Wenger Sarah (Switzerland)
 286. Wezner Bartłomiej (Poland)
 287. Wicherek Joanna (Poland)
 288. Wierdak Paulina (Poland)
 289. Winkler Julia (Poland)
 290. Wolańska Julia (Poland)
 291. Wähning Rolf (Germany)
 292. Xie Ya-Ou (China)
 293. Yamazaki Keiko (Japan)
 294. Yasuda Ayako (Japan)
 295. Yen Chun-Chieh (Taiwan)
 296. Yeh Cynthia (Canada)
 297. Yoo Ji-Soo (South Korea)
 298. Yu Lu-Hui (Taiwan)
 299. Zabłocki Dominik (Poland)
 300. Zaiceva Tatiana (Russia)
 301. Zawadzki Paweł (Poland)
 302. Zolotariev Alexei (Russia)
 303. Zygadło Elżbieta (Poland)
 304. Żak Marta (Poland)
 305. Żebrowska Aleksandra (Poland)
 306. Żuk Magdalena (Poland)
 307. Żukiewicz Adam (Poland)
 308. Żurawłowa Daria (Poland)
 309. Żybura Laura (Poland)
- Inni soliści / Other soloists (44)**
1. Bogucki Antoni - bass (Poland)
 2. Boguk Alina - domra (russ. folk instr.) (Russia)
 3. Borozdina Natalia - soprano (Russia)
 4. Borucka Anna - mezzosoprano (Poland)
 5. Brzezińska Marta - soprano (Poland)
 6. Bytshkova Irina - soprano (Russia)
 7. Czechowska Maria - soprano (Poland)
 8. Czermak Adam - violin (Poland)
 9. Czermak Stefan - violin (Germany)

10. Duda Katarzyna - violin (Poland)
11. Elekes Zsuzsa - organ (Hungary)
12. Gołachowski Tadeusz - saxophon (Poland)
13. Growiec Michalina - soprano (Poland)
14. Herencsár Viktória - cimbalom (Hungary)
15. Jarzyński Dawid - clarinet (Poland)
16. Jeżowska Izabella - mezzosoprano (Poland)
17. Kaczmarzyk Elżbieta - mezzosoprano (Poland)
18. Kilanowicz Zofia - soprano (Poland)
19. Kitala Jarosław - baritone (Poland)
20. Konefał Janusz - guitar (Poland)
21. Kruczek Zbigniew - organ (Belgium)
22. Kurzak Aleksandra - soprano (Poland)
23. Liutko Maria - soprano (Russia)
24. Ładomirski Andrzej - violin (Poland)
25. Makarov Alexander - domra (Russia)
26. Młynarska Agata - soprano (Poland)
27. Pasichnyk Olga - soprano (Poland)
28. Pietkiewicz Mirosław - organ (Poland)
29. Radziwonowicz Tomasz - violin (Poland)
30. Rehlis Agnieszka - mezzosoprano (Poland)
31. Sałacińska Małgorzata - soprano (Poland)
32. Skorek Zdzisław – tenor (Poland)
33. Smól Mateusz - violin (Poland)
34. Sook Ahn-Jai - soprano (South Korea)
35. Stepanian Argine - violin (Armenia)
36. Stypułkowska Elżbieta - mezzosoprano (Poland)
37. Szelezer Mieczysław - violin (Poland)
38. Waloszczyk Eugeniusz - percussion (Poland)
39. Wlekińska Maria – mezzosoprano (Poland)
40. Zdunikowski Adam - tenor (Poland)

41. Zhuravleva Zoya - soprano (Russia)
42. Zipser Janusz - tenor (Poland)
43. Żukowski Radosław - bass (Poland)
44. Żurakowski Rafał - tenor (Poland)

Dyrygenci / Conductors (6)

- Adamus Jan Tomasz (Poland)
 Chrzanowski Sławomir (Poland)
 Gawroński Mieczysław (Poland)
 Klocek Adam (Poland)
 Pijarowski Marek (Poland)
 Smolij Mariusz (Poland)

Zespoły / Ensembles

Chór Teatru Wielkiego - Opery Narodowej w Warszawie
Chorus of the Teatr Wielki - Polish National Opera in Warsaw

Kwartet Smyczkowy/String Quartet "Camerata" (Warsaw)

- Władysław Promiński - I violin (Poland)
 Andrzej Kordykiewicz - II violin (Poland)
 Piotr Reichert - viola (Poland)
 Józef Hoffman - violoncello (Poland)

Kwartet Smyczkowy/String Quartet "I Solisti di Varsavia"

- Tomasz Radziwonowicz - I violin (Poland)
 Anna Staniak - II violin (Poland)
 Marek Iwański - viola (Poland)
 Grażyna Tatarska - violoncello (Poland)

Lutosławski Quartet Wrocław

- Jakowicz Jakub - I violin (Poland)
 Markowicz Marcin - II violin (Poland)
 Rożmysłowicz Artur - viola (Poland)
 Młodawski Maciej - violoncello (Poland)

Orkiestra "Harmonologia" **Orchestra "Harmonologia"**

**Orkiestra Symfoniczna Filharmonii
im. W. Lutosławskiego we Wrocławiu**
**Symphony Orchestra of W. Luto-
slawski Philharmonic in Wrocław**

**Orkiestra Symfoniczna Filharmonii
w Zabrze**
**Symphony Orchestra of
Philharmonic in Zabrze**

**Orkiestra Symfoniczna Ziemi
Rybnickiej**
Symphony Orchestra of Rybnik

**Studenci Akademii Muzycznej we
Wrocławiu**
**Students of Academy of Music in
Wrocław**

Trio Fortepianowe / Piano Trio
Witold Janusz - piano (Poland)
Rafał Kulczycki - violin (Poland)
Agnieszka Stroińska - violoncello
(Poland)

Kwartet Fortepianowy / Piano Quartet
Elżbieta Zygadło – piano (Poland)
Małgorzata Kogut – violin (Poland)
Anna Stiler – viola (Poland)
Adam Szurka - violoncello (Poland)

Uczniowie PSM I st.
im. G. Bacewicz we Wrocławiu
**Pupils of G. Bacewicz Primary
Music School in Wrocław**

Prelegenci / Speakers (16)
Adamowski Juliusz (Poland)
Drobaczyński Ryszard (Poland)
Dybowski Stanisław (Poland)
Eckhardt Mária (Hungary)
Fryza Julita (Poland)
Kanafa Dorota (Poland)
Kłosowicz Violetta (Poland)
Makhlaevsky Alexei (Russia)
Owińska Zofia (Poland)
Pawlicki Zbigniew (Poland)
Sonnenberg Ewa (Poland)
Starzec Izabella (Poland)
Wichrowska Jolanta (Poland)
Węgrzyk Danuta (Poland)
Wolański Andrzej (Poland)
Zduniak Maria (Poland)

Aktorzy / Actors (6)
Białecki Michał (Poland)
Blecki Jan (Poland)
Kamas Ewa (Poland)
Lombardo Mirosława (Poland)
Lulek Tomasz (Poland)
Rasiakówna Halina (Poland)

1000 Liszt Evenings

Introduction

In the more than 24-year history of the F. Liszt Society (TiFL)¹, the concert activity, in addition to the organization of courses and competitions, has become a key form of the implementation of the main statutory objectives such as the popularisation of music with a special focus on the patron of the Society, his connections with the Polish culture, and the promotion of young, talented musicians. *Liszt Evenings*, which started in 1989, after more than two decades of visiting various concert halls of Poland and abroad, have reached the number of 1000 concerts, which makes this series unique in our country. *Liszt Evenings* phenomenon is not only caused by such a grand jubilee. A distinguishing feature of the concerts are verbal comments, which aim to enable the audience the most comprehensive reception of music.

During the *Liszt Evenings* performed artists of considerable recognition (eg. Eugen Indjic, Sofya Gulyak, Alexei Orlovetsky, Janusz Olejniczak, Karol Radziwonowicz), as well as young talented artists who just started their music career. The President of TiFL - Juliusz Adamowski - described the characteristics of this concert series in the following way: "(...) *Liszt Evenings* are intended to promote music and encourage keeping contact with it. With this intention we include verbal comments, which constitute an integral part of all the concerts. (...) *Liszt Evenings* repertoire ranges from the Baroque to the present, and is in line with the performance practice and teaching of Franz Liszt, who widely included other composers' works in his artistic activity (...)"².

Liszt Evenings³

The inauguration of *Liszt Evenings*, and at the same time of the concert activity of the Society, began with a series of five concerts *Liszt about Chopin*, prepared jointly with the Wroclaw branch of the Association of Polish Artists Musicians. The soloist of the recitals was Karol Radziwonowicz. The first performance took place in the now defunct International Press and Book Club in Wroclaw on 6th August 1989. In addition to the compositions of the Society's patron, the audience

listened to Liszt's opinions about Frederic Chopin and his works. Chopin inspirations in the works of this Hungarian virtuoso and composer were also highlighted. The verbal part of the concert was given by Juliusz Adamowski. The same performance was repeated two days later as part of the 44th International Chopin Festival in Duszniki.

The name *Liszt Evenings* was introduced for the first time on 9th December 1989. The Music and Literature Club in Wroclaw was the venue of a lecture on the life and output of Franz Liszt conducted by Ewa Sonnenberg and Juliusz Adamowski. The whole event was enriched with recordings and slides donated by the Franz Liszt Society in Budapest. That date was the beginning of regular, monthly concert activities.

Within the 1000 *Liszt Evenings* there were piano recitals, soloist and chamber concerts, poetry and music concerts, organ recitals, and symphonic concerts. The majority constituted piano recitals, which featured renowned pianists, but also young artists - winners of international piano competitions. TiFL's concert activities also include concert exchange with such music centres as St. Petersburg and Budapest, as well as concerts for young people and the disabled.

The greatest artistic events included two series of recitals of the world-renowned pianist and teacher Victor Merzhanov, associated with the Moscow Conservatory. About one of the concerts in the Philharmonic in Wroclaw wrote Artur Bielecki: *"The 150th concert in the series "Liszt Evenings" was celebrated by the Society by inviting to Poland a celebrity of the world of music – Prof. Victor Merzhanov from Russia (...). 74-year-old Victor Merzhanov enjoys a worldwide reputation as a great pianist and teacher. He chose works of Chopin and Schumann for the Wroclaw recital. First the 12 Preludes from Chopin's Op. 28. I found particularly insightful the interpretations of Prelude in E minor (with emphasis on melodic overtones of the score) and in F major. The latter creation was a sophisticated sound play, preparing for the dramatic Prelude in D minor. (...) In the second part of the evening, ending with four encores after airy Arabesce Op. 18, Merzhanov presented his vision of Carnival Op. 9. The famous cycle of Schumann's miniatures gained unusual strength and shine, without losing anything of its lyrical passages (...)"*⁴.

Many piano recitals within *Liszt Evenings* had patriotic overtones. The 250th jubilee concert of the Society, which took place on 11th November 1994, was the main point of the celebrations of the Independence Day in the province of Wrocław; it was held under the auspices of the Governor of Wrocław in the Wrocław Philharmonic concert hall. Karol Radziwonowicz gave his recital, which in addition to works by Liszt, included compositions by Chopin and Paderewski and great daring variations on the theme of the march from V. Bellini's opera *I Puritani*, the common work of Liszt, S. Thalberg, J. Pixis, C. Czerny, H. Herz and F. Chopin entitled "Hexameron". The piece rarely performed because it contains technical and interpretative difficulties and due to the considerable size. Karol Radziwonowicz was probably the first in at least 50 years to perform that work in a concert in Lower Silesia⁵.

Ignacy Jan Paderewski has repeatedly been the subject of *Liszt Evenings*. "A great Pole, a great artist, one of the greatest moral authorities of the first half of the twentieth century" - this is the introduction to the biographical note published in the programme of the concerts commemorating the 99th anniversary of Paderewski's last concert in Wrocław (26th October 1901). These *Liszt Evenings* featured Małgorzata Sałacińska a singer and Karol Radziwonowicz. A year later, in the 100th anniversary, Karol Radziwonowicz played alongside violinist - Tomasz Radziwonowicz. It was the 600th concert of the Society.

In February 1998, Karol Radziwonowicz gave a series of *Liszt Evenings* commemorating the 155th anniversary of Liszt's concert in Brzeg. The idea was initiated by TiFL's members in Brzeg. The artist agreed to prepare the program that Liszt originally performed in this city. The audience could hear, among others, works by C.M. Weber, Chopin, Liszt and transcriptions of Schubert's songs.

An important moment in the promotion of the activities of the Society were concerts in the Big Studio of the Polish Radio in Wrocław. Starting with a piano recital by Alexei Orlovetsky on occasion of the International Day of Music (1st October 1991), *Liszt Evenings* began broadcasting in the regional radio programs and archival recording of the Polish Radio, thanks to Zofia Owińska, who was in charge of the music desk of the Wrocław radio at the time. In total, 30 such concerts were held.

The pianist whose performances met with great enthusiasm of the audience was Janusz Olejniczak. In a dozen or so *Liszt Evenings* he confirmed his position as an experienced Chopinist. In March 2009, J. Olejniczak honored the twentieth anniversary of the Society with recitals, which included works by Chopin, Debussy and Szymanowski.

In addition to piano recitals, the Society also organised organ recitals (in years 1991-1994), which ended concert season in June⁶. The performers were outstanding organists: Zsuzsa Elekes, Zbigniew Kruczek and Mirosław Pietkiewicz. *Liszt Evenings* performed in churches, such as the Cathedral of St. John the Baptist and the Baroque University Church of the Blessed Name of Jesus in Wrocław, the gothic cathedrals of St. Nicholas in Brzeg and St. Jacob in Nysa, and in the Basilica of St. Hedwig in Trzebnica. Moreover, Zbigniew Kruczek performed in the Pomeranian Philharmonic in Bydgoszcz, and Zsuzsa Elekes in the House of Music in Bielsko-Biala.

Olga Pasichnyk, a soprano blessed with a great vocal technique, appeared twice in *Liszt Evenings*. She was accompanied by her sister Natalia. The gathered audience heard, among others, interpretations of Ukrainian, Jewish and Swedish songs.

Chamber music concerts realised within the *Liszt Evenings* had diverse topics. The concerts consisted of the performances of string quartets: "Camerata", "I Solisti di Varsavia" and "Lutosławski Quartet Wrocław". They were accompanied by pianists Paweł Skrzypek, Karol Radziwonowicz and Eugen Indjic. The audience of *Liszt Evenings* could also listen to chamber music performed by laureates of violin competitions: Andrzej Ładomirski, Mateusz Smól and the excellent clarinettist Dawid Jarzyński. Repeatedly presented piano duets: Mirosław Gąsieniec and Liana Bertok, Katarina and Alexei Makhlayevsky, Renata and Maciej Pabich.

A major distinction was the fact that the concerts of the Society were included three times in the programs of the International Chopin Festival in Duszniki Zdrój in 1989-1991. The first concert was the aforementioned *Liszt about Chopin*, performed by Karol Radziwonowicz on the piano and Juliusz Adamowski – commentary. The second concert was held within the 45th Festival and was named *Paderewski about Chopin*. The program consisted of Paderewski's works only. The audience

could hear songs to the words of Adam Mickiewicz songs to the words of Catulle Mendes performed by soprano Michalina Growiec with the accompaniment of Juliusz Adamowski. This *Liszt Evening* replenished with piano works in the presentation of Danuta Mroczek-Szlezer. During the concert, Juliusz Adamowski told about the influence of Chopin's works on development of Paderewski. Another concert in Duszniki Zdrój also alluded to the person of Ignacy Jan Paderewski. In connection with the fiftieth anniversary of the death of this eminent Polish, TiFL prepared the concert *Paderewski Unknown*, where the audience listened to the lesser known works of Paderewski. Performed Mieczysław Szlezer - violin, Danuta Mroczek-Szlezer - piano, Michalina Growiec - soprano and Juliusz Adamowski - piano (accompaniment) and the commentary.

A specific type of *Liszt Evenings* were poetry and music concerts. The audience, apart from music, could listen to elements of prose and poetry recited by actors. The artists prepared a number of original programs, among others: *Allegro ma non troppo* (concert dedicated to the Polish poet Wisława Szymborska, specially prepared to celebrate the awarding of the Nobel Prize for Literature), *Romantic Concert*, and *Love has Many Names*.

Several symphonic concerts were held as *Liszt Evenings*. Mainly they were projects opening International Piano Competitions, which featured pianists Alexei Orlovetsky, Krzysztof Jabłoński, Stanisław Soloviev. They were accompanied by the Wrocław Philharmonic Orchestra under the baton of Marek Pijarowski and Mateusz Smolij and the Orchestra "Harmonologia" conducted by Jan Tomasz Adamus. In 2001, with the help of the Foundation "Cooperation Fund" in Warsaw, a concert for flood victims was carried out in the Wrocław Philharmonic. In the concert appeared Hanna Holeksa and Maciej Pabich, who performed piano works by Liszt, and Wrocław Philharmonic Orchestra and Choir of the National Opera in Warsaw under Marek Pijarowski. Beethoven's final of Ninth Symphony in D minor, Op. 125 was performed, and the soloists were Zofia Kilanowicz - soprano, Agnieszka Rehlis - alto, Adam Zdunikowski - tenor and Radosław Żukowski - bass.

The 1000th *Liszt Evening* took place on 21 April 2012 in the Silesian Piast Dynasty Castle in Brzeg. The series of jubilee concerts was

graced by the eminent pianist Eugen Indjic, an artist of a many years' significant international fame. Music lover enjoyed a program consisting of Romantic literature during the concert in Brzeg. The artist performed Schubert's Sonata in A minor Op.143, Chopin's Nocturne in C sharp minor, Op. 27, No. 1, Second Sonata in B-flat minor, Op. 35, Robert Schumann's Davidsbündlertänze Op. 6, and Liszt's First Mephisto Waltz.

Concert exchange with Saint Petersburg and Budapest

The concert exchange with the Saint Petersburg, led by the Society since February 1992, contributed to the development of musical life not only of Wrocław. The artists associated with this very important international centre of music (educators, graduates, students of M. Rimsky-Korsakov Conservatory in St. Petersburg) gave almost 180 concerts in Wrocław, Bielsko-Biała, Brzeg, Bydgoszcz, Głogów, Katowice, Łódź, Milicz, Nysa, Oleśnica, Oława, Oborniki Śląskie, Rybnik, Trzebnica, Wałbrzych, Warsaw, Włoszakowice, Wodzisław Śląski and Zabrze. A special place among them takes Alexei Orlovetsky - pianist, teacher, composer, winner of international competitions, a pupil of one of the greatest contemporary pianists - Grigory Sokolov. Alexei Orlovetsky, who was first invited to Wrocław - on the recommendation of Sokolov - in December 1990, and since then, at TiFL's invitation presented over 100 piano recitals, participated in four symphonic concerts (twice inaugurating piano competitions organized by the Society). Moreover, he led over a dozen of national piano courses, and was a professor of all twenty TiFL's International Piano Master Classes, and a juror of eight piano competitions. Apart from Alexei Orlovetsky, twelve other pianists appeared: Dmitri Tchasovitin, Oleg Koshelev, Tatiana Kutkova, Alexander Makhlayevsky, Katerina Makhlayevska, Katerina Mokhnatkina, Sergey Pashkevitch, Boris Sznajder, Yevgenia Terentieva, Sergey Uryvayev, Tatiana Zaitseva, Alexei Zolotarev; five singers: Natalia Borozdina, Irina Bychkov, Maria Liutko, Ahn Jai Sook, Zoya Zuravleva and two domrist: Alina Boguk and Alexander Makarov - a phenomenal virtuoso of this Russian national instrument.

The audience, in addition to piano recitals, listened to chamber concerts largely filled with Russian vocal literature. A discovery for many

in the audience was already mentioned Alexander Makarov (domra), who appeared seventeen times in *Liszt Evenings*, each time arousing enthusiasm of the audience. The concert at the Music and Literature Club in 2001, received the following review by Kazimierz Kościukiewicz: "(...) *A three-string miniature domra in the hands of a master, Alexander Makarov, amazed everyone with the scale of its abilities. This instrument can "sing", almost resembling the human voice (as in Shalov's folk tune), and blent into the piano sound (Sarasate's Malaguena), mimic the guitar (Small Brazilian by Asieviéd) and achieve incredible proficiency (La Campanella by Paganini-Kreisler, The Flight of the Bumblebee by Rimsky-Korsakov, Czardas and Impromptu by Cygankov) (...)*"⁷.

The concert exchange with Saint Petersburg greatly enriched the implementation of one of the main strands of activity - promoting young talented artists. Polish pianists-winners of the subsequent editions of the national Liszt competitions had the opportunity to present their skills in highly reputable and professional venues of Saint Petersburg and in the Throne Room of the magnificent Tsar Palace in Peterhoff. These concerts were greatly appreciated by professional music circles in those cities and met with great applause. They were undoubtedly a remarkable demonstration of young Polish pianists and the activities of TiFL⁸. In the 30 *Liszt Evenings* performed: Agnieszka Berest, Magdalena Blum, Michał Ferber, Małgorzata Furche, Jakub Gwardecki, Hanna Holeksa, Adam Jezierzański, Tomasz Jocz, Michał Kuzimski, Jakub Markowski, Agata Nowakowska, Maciej Pabich, Anna Rutkowska, Paweł Rydel, Andrzej Siarkiewicz, Michał Szczepański, Wojciech Waleczek, Paweł Zawadzki.

Liszt Evenings in Hungary were realized in a slightly smaller scale. There were 14 concerts in Budapest and Győr, where appeared Agnieszka Berest, Małgorzata Furche, Jakub Gwardecki, Hanna Holeksa, Adam Jezierzański, Tomasz Jocz, Paweł Rydel, Andrzej Siarkiewicz, Wojciech Waleczek, Paweł Zawadzki. The first concerts were carried out in June 1993. The young artists had the chance to play, among others, in the Museum of Liszt and in the Academy of Music in Budapest. A unique opportunity to present himself had Wojciech Waleczek, who was the winner of the 4th F. Liszt National Piano Competition (Wrocław, 13-19 April 1997) and was invited to attend a concert at the International Liszt Conference

in Budapest. The concert took place on 19th May 1999 in the Great Concert Hall of the F. Liszt Academy and Waleczek performed jointly with the Budapest University professors - László Baranyay and István Lantos. It is worth mentioning that the Conference was held under the patronage of the President of the Republic of Hungary, and was attended by 61 participants from over a dozen countries, and the first paper of the conference was devoted to the 10 years of the activities of the F. Liszt Society in Poland (it was presented by Juliusz Adamowski).

The artists from Hungary, who were invited to play concerts in Poland, had an already considerable reputation. The outstanding pianists and teachers, Professors István Lantos and László Baranyay repeatedly proved to the Polish audience as musicians of a large format. Kazimierz Bogdanowicz reviewed István Lantos's performance in Brzeg in the following words: "(...) *Two masterfully played Liszt's miniatures of diabolical mood - Scherzo and March - were the last to touch the recital. Then there were only standing ovations and encore. For the encore the artist played a surprising and unique improvisation of the popular Polish (...) children's song "A Kitten Climbed a Fence". The Hungarian virtuoso István Lantos was enthusiastically received by music lovers of Brzeg (...)*"⁹. Zsuzsa Elekes, a Hungarian organist, performed a series of recitals in 1994, among others in St Hedwig Basilica in Trzebnica. In 2009, Liszt Evenings audience could hear for the first time a concert dulcimer. Viktoria Herencsár appeared to the audience as an extraordinary virtuoso (according to many opinions - the most outstanding one in the world at the time) of this relatively little-known instrument. In addition to works by various composers, she also performed her own compositions.

Concerts in Moscow

It is also worth mentioning that thanks to Professor Victor Merzhanov and the help of the Polish Institute in Moscow, *Liszt Evenings* hosted in Rachmaninov Hall of Tchaikovsky Conservatory in Moscow on 17th June 2000, with a concert of the winners of the 1st International F. Liszt Piano Competition organized by TiFL. Played Maciej Pabich, Alexei Komarov, Tatiana Larionova and Hanna HOLEKSA. This extraordinary concert was conducted jointly by Professor Victor Merzhanov and Juliusz Adamowski.

Concerts for the youth and the disabled

Genesis of *Concerts for the Disabled*, designed for communities of people with disabilities, must be traced in contacts of the President of the Society, Juliusz Adamowski with Ewa Kostrzewa - national adviser on education of young people with disabilities. In October 1992, during a conversation of Juliusz Adamowski with Ewa Kostrzewa, an idea was born to include communities of people with disabilities among regular listeners of the TiFL's concerts. The main concept of this idea was to prepare and implement diverse programmes in terms of topics and music implementing measures, intended to serve a positive boost for mental processes stimulating rehabilitation of the listeners. An integral part of the concerts are verbal comments, which in addition to transferring some basic knowledge of music are intended to motivate people to the fullest possible perception of the presented works. In 2008, still inviting the same listeners, the audience was expanded by students of secondary schools. At the same time these concerts were renamed *Concert Musically Developing for the Youth - How to Listen to Music*, while continuing current numbering of *Concerts for the Disabled*.

During the 135 concerts, 86 soloists from eight countries, four actors and four speakers presented hundreds of music pieces of more than 110 composers from the Renaissance to the contemporary period, from sonatas and piano concerto to arias and songs. The listeners were presented with compositions of J.S. Bach, B. Bartok, L. v. Beethoven, J. Brahms, E. Di Capua, F. Chopin (about 70 pieces), C. Debussy, J. Elsner, Z. Fibich, M. Rimsky-Korsakov, F. Lehar, A. Ladov, F. Liszt (about 50 pieces), S. Moniuszko, W.A. Mozart, M. Mussorgsky, M.K. Ogiński, I.J. Paderewski, S. Rachmaninov, M. Ravel, G. Rossini, F. Schubert, R. Schumann, A. Scriabin, J. Strauss, I. Stravinsky, K. Szymanowski, G. Verdi, C.M. Weber, J. Zarębski and K. Zeller. In addition to music, the audience could also hear dozens of poetic texts recited by actors. In the concerts appeared internationally renowned artists (eg. Herencsár Viktória, J. Olejniczak, A. Orlovetsky, Olga Pasichnyk, K. Radziwonowicz) and the talented prize-winners of music competitions (eg. Sofya Gulyak, Kordian Góra, Tomasz Jocz, Grzegorz Niemczuk, Paweł Zawadzki).

The soloist of the first concert (7th November 1992, Music and Literature Club in Wrocław) was a prominent pianist and teacher from Budapest - László Baranayay, who during the recital performed works of J.S. Bach, R. Schumann and F. Liszt, to name a few.

At the turn of 1995 and 1996, in the *Liszt Evenings* entitled "Hej kolęda, kolęda..." [Oh, Christmas carol] presented a program consisting of 11 Christmas songs (some co-sung with the audience) and lyrics of 13 Polish poets (such as C. K. Norwid, J. A. Morsztyn, K. I. Gałczyński). Recitation and script were prepared by Jan Blecki, Wrocław actor, and the Christmas carols were sung by Antoni Bogucki (bass) with piano accompaniment of Juliusz Adamowski.

The inspiration for the concerts *Allegro ma non troppo* (December 1996 and May 1997) was awarding Nobel Prize for Literature to Wisława Szymborska. The programme of these *Liszt Evenings* included poetry of the Nobel Prize winner recited by the actors Michał Białecki, Ewa Kamas and Jan Blecki. The whole was replenished with music performed by Juliusz Adamowski.

Concerts in the series Musical Instruments were designed to bring closer various instruments to mainly young audience. Eugeniusz Waloszczyk, Wrocław artist and educator, presented about 30 percussion instruments. This musical project also actively engaged the gathered audience, who at the end of the concert participated in joint performance of R. Eilenberg's Gallop "St. Petersburg Sleigh Ride".

Thanks to the concert on 17th November 1994, the visually impaired and the blind from several municipalities near Wrocław could experience similar sensations to listeners of a symphonic concert. The audience gathered in a picturesque, but relatively small Parlour of Four Muses in Oborniki Śląskie listened to Chopin's Concerto in F minor and two parts of J. Zarębski's Quintet in G minor performed by pianist Paweł Skrzypek and string quartet "Camerata".

The above examples demonstrate the great programme diversity of concert activities of the Society. This wide range undoubtedly contributed to the very good attendance at the *Concerts for the Disabled* and satisfactory interest of audience and institutes in *Liszt Evenings* in general.

Concerts for the youth and the disabled were held in Brzeg, Milicz, Oborniki Śląskie, Oleśnica, Trzebnica and Wrocław. Most of them took place

in the Music and Literature Club in Wrocław - a room of a favourable architecture and high aesthetics of the interior. The table below shows a list of locations.

No.	Town	Concert hall	Number of concerts
1.	Brzeg	Cultural Center	1
2.	Milicz	Cultural Center	5
3.	Milicz	Educative and Rehabilitation Center	1
4.	Oborniki Śl.	Parlour of Four Muses	13
5.	Oborniki Śl.	Cultural Center	1
6.	Oleśnica	Club "Galeria"	1
7.	Oleśnica	Municipal Cultural Centre	1
8.	Trzebnica	District Office	1
9.	Trzebnica	Housing Cooperative Club	26
10.	Wrocław	Old Pensioner House	1
11.	Wrocław	Music and Literature Club	84

The Society encouraged possibly the largest number of people with disabilities and young people to enjoy concerts through direct invitations targeted to specific circles and by announcing the information in the public media. In this respect, it co-operated with the District Management of the Polish Association of the Blind in Wrocław, cells of the organization in Oborniki Śląskie and Trzebnica, with the Department of Vocational Rehabilitation of the Disabled in Wrocław, with the Centre for Rehabilitation and Education in Milicz, with Milicz Association of Friends of Children and the Disabled, with the sheltered workshops "Rehe-Tech" in Długoleka and "Orpha" in Wrocław, with Post-secondary Vocational School "Copernicus" and the Integrative School "Amigo" in Wrocław, and Brzeg Centre of Culture, Cultural Centers in Milicz and Oleśnica, Housing Cooperative Club in Trzebnicy, Parlour of Four Muses in Oborniki Śląskie, and with communities of people with disabilities in these municipalities.

Promotion of young artists in the concert activities of TiFL

A particularly important part of the Society's activity is to promote talented young people. Through *Liszt Evenings* performances, aspiring young pianists could develop their skills. The idea of promoting young people was carried out, for example, through concerts of the participants of the International Piano Master Classes organised by the Society.

During the twenty master courses, there were nearly a hundred *Liszt Evenings*, where performed over two hundred pianists (some participants played many times), who were not older than 30. These concerts were a significant organizational challenge. It happened that during four subsequent *Liszt Evenings* about 30 pianists performed.

All prize-winners of Nationwide and International Liszt Piano Competitions could count on broad artistic promotion and financial support from the Society. The musicians were invited to *Liszt Evenings* and were granted scholarships. Through artistic exchange in the nineties of the last century, many young Polish pianists were able to play in prestigious halls of St. Petersburg and Budapest, undoubtedly gaining huge stage experience¹⁰. Obviously, it was great honour for the prize-winners of the 1st and 2nd National Piano Competition for F. Liszt Scholarships to perform in the Concert Hall of the Royal Castle in Warsaw. In the capital played: Paweł Rydel, Tomasz Jocz, Małgorzata Furche and Paweł Zawadzki. The winners of all the national competitions performed together at the jubilee 400th concert of TiFL.

An example of a great musical career is Sofya Gulyak, who appeared to us for the first time as a participant of the 2nd International F. Liszt Piano Competition in Wroclaw. The Russian has won the second prize, which enabled her to present her piano playing at *Liszt Evenings*. From that point Sofya Gulyak won in spectacular manner first prizes in a few highly recognised competitions, and she is currently considered one of the greatest female pianists in the world.

Organisation of *Liszt Evenings*, Patrons, Sponsors and Partners of the Society

Organisation and implementation of concerts (annual personal and repertoire plans, arranging locations and dates of concerts, editing programmes and posters, informing media informing media and the large part of piano-tuning) were made by Juliusz Adamowski for free. Directional decisions were made collectively at meetings of the Board of the Society (where all the functions were always held voluntarily). TiFL cooperated closely with a number of cultural institutions. Contacts with a large part of these organizations date back to the early nineties of the last century and continues to this day.

The Society's concert activities have been strongly associated with the Music and Literature Club in Wrocław from the very beginning. It is this cosy beautiful interior where the largest number of *Liszt Evenings* took place. The organization of TiFL's concerts was enriched by fruitful cooperation with the Museum of Silesian Piast Dynasty in Brzeg, Parlour of Four Muses in Oborniki Śląskie, Housing Cooperative Club in Trzebnica, and the Museum in Nysa. Over 700 *Liszt Evenings* were held in these halls and it was possible largely thanks to the people in charge of these institutions.

Natural and very valuable partners of TiFL were universities and music schools (especially the Academy of Music and Secondary Music School in Wrocław and the Conservatory in St. Petersburg), and philharmonics (including Wrocław Philharmonic, which co-organised about 50 concerts). Also cultural associations joined the implementation of concerts (eg. fruitful long-term engagement of the Association of Trzebnica Land Lovers).

An important role in promoting *Liszt Evenings* was played by media patronage (eg. "Gazeta Wrocławska" in 2001-2004, a very wide coverage published incessantly since 1994 by the regional cultural information magazine "Co Jest Grane", permanent announcements and reviews of concerts in "Nowa Gazeta Trzebnicka"). In the last years, the concerts announcements and reviews (including photographic and sound reportage) appear increasingly in Internet: on official websites of municipalities and districts, "Master" Television in Głogów and on private blogs.

The Society's concert activity would not be possible without the financial support from a number of authorities (in the first years mainly of the Minister of Culture and the Mayor of Wrocław), institutions, companies and individuals. Among the many sponsors, a special place takes the currency exchange office "Cent", which in the first five years of the Society's operation helped to develop all strands of activity. This financial background was an important argument in seeking patronage in the authorities at various levels and, as a result, to seek sponsorship by large state and self-government companies (eg. Mining and Metallurgical Conglomerate Polish Copper, BOT Consortium Mining and Power Plant S.A, the Polish Post, Turów Power Plant, Opole Power

Plant, PZU, Bank Zachodni, Wielkopolski Bank Kredytowy, Bank PKO BP, Heating Power Plant in Wrocław).

In 1997, for nearly eight years, the Society managed to win the second, permanent sponsor in the person of Grażyna and Andrzej Krzywik, who owned the company Atlantyk s.c. in Wrocław, and who provided the Society with a free of charge office. Our large archives have been kept by “Sektor 3” NGO Support Centre in Wrocław for the last few years.

We also need to mention many-years' financial support from the Housing Cooperative in Trzebnica and long-term help from Confectionery ODRA S.A. in Brzeg. In this city we also receive great assistance from Heating Power Plant, Communal Hygiene Company, and Water and Sewage Company in Brzeg.

For the last three years, the Polish Copper Foundation has been supporting *Liszt Evenings* in Głogów, which are implemented along with the local F. Liszt Secondary Music School under the name “Stars of the Piano Playing” in Głogów. Financial support of STOART Association of Performing Artists in Warsaw is of a great value for all walks of TiFL's activities. Similarly, all form of the activity have been supported by the Lower Silesia Province for 14 years.

Municipalities of Oborniki Śląskie and Wrocław have been patrons of Liszt Evenings since their beginning; for over a dozen years they have been subsidised by Brzeg Municipality, and for a few years the Society has received aid in this respect from Trzebnica Municipality. Thanks to the District Office in Trzebnica, the greatest number of annual series of Liszt Evening have been held in this city for the last two years. They include traditional evening concerts and midday musically developing concerts for school children (obviously very necessary, unfortunately rarely held in Poland nowadays). For the obvious reason, the list of Patrons, Sponsors, Donors and Benefactors cannot be complete. The above examples show that the activity of the Society is accepted and there is willingness to expand it.

Conclusion

In 1000 Liszt Evenings (in 81 venues) appeared in total nearly 700 artists (353 soloists, 19 chamber musicians, four symphonic orchestras, a mixed choir, six conductors, six actors, 16 speakers) from the following

30 countries: Armenia, Austria, Belgium, Bulgaria, Canada, Chile, China, Czech Republic, Denmark, England, Finland, France, Germany, Hungary, Italy, Japan, Kuwait, Latvia, Moldova, Poland, Russia, Slovenia, South Korea, Spain, Sweden, Switzerland, Taiwan, Turkey, Ukraine, USA. *Liszt Evenings* visited 32 Polish cities, three cities in Hungary and four in Russia. The above data shows a huge contribution to the development of musical life not only of Lower Silesia, but also the entire Poland.

For many local communities *Liszt Evenings* are often the only form of contact with the higher culture, and the demand for this type of events is on the increase. One of the incentives to come to the concert is free admission. This is possible thanks to the subsidies acquired through tenders from public cultural projects and the donations and members' fees.

An important financial dimension constitutes minimising expenses through the large amount of work done for free (all the organisation and editorial work related to programmes and posters) and the way of organising the concerts. *Liszt Evenings* are held in the form of a monthly series of three to ten concerts. It helps to significantly reduce the costs of a single concert (subsidised, eg. by the given municipality). The costs of printing programmes and posters, accommodation for the artists, promotion, documentation and accounting are proportionately divided to each concert. The fact that the concerts are in series also influences the artists to agree on relatively low fees for individual concert and sometimes they even waive the fee for some concerts (it mainly applies to the concerts for the youth and the disables; however, it also happens a few times a year due to other situations that result in significant limitation of financial means for particular concert).

Liszt Evenings were characterized by a high artistic level as a result of professionalism of performers (often of the highest quality) and the selection of repertoire. The rich and diverse repertoire (approx. 1400 pieces of over 200 composers) was chosen in such a way to combine the highest possible artistic value with perceptual capabilities of the audience and, in some cases, with particular performer's expertise. This resulted in a distinction in 2011 to include *Liszt Evenings* in Brzeg to the national cultural program of the Polish Presidency in the European Union Council.

The concert activity in the vast majority consisted of piano recitals, which thanks to the Society have been newly restored to the cultural life of Lower Silesia. This fact was one of the decisive reasons to grant the 2009 awards for outstanding achievements in the field of culture to TiFL's president Juliusz Adamowski by the Marshal of Lower Silesia, Rafał Jurkowlaniec. Juliusz Adamowski was also given in 2001 the Wrocław Music Award "for unprecedented work on promoting and developing piano art" and in 1998 – the Medal "Pro Cultura Hungarica" from the Hungarian authorities.

Professional grand-pianos are indispensable in the implementation of concert activities. Thanks to TiFL, Wrocław's instrumental base was enriched with four grand-pianos, including a new Steinway B-211, purchased in 1995 with great support of the Foundation for Polish-German Cooperation, and to this day it has been operating in the Music and Literature Club (around 6000 concerts have already been held on it). The Society has been making available free of charge two pianos for Wrocław's musical life for the last 22 years, and the city authorities contribute to the costs of ongoing maintenance and repairs of them. Moreover, Liszt Evenings "contributed" to purchasing better pianos for the Parlour of Four Muses and Oborniki Śląskie and the Museum in Nysa, to opening a new club of the Housing Cooperative in Trzebnica (where also a piano of a good, professional quality was bought) and to make available the Meeting Hall of the County Office in Trzebnica for concert purposes. Since 2012, as part of an agreement with the Trzebnica Starost, the Society provides cultural life in Trzebnicy with a Kawai grand-piano.

Liszt Evenings have a very extensive, almost complete documentation (posters, programmes, press reviews, recordings on cassettes, VHS, CDs and DVDs, great amount of photos). A significant part of the photos and a selection of reviews and announcements are available on the Society's website: www.liszt.art.pl

The above mentioned photographic documentation in vast majority is the work of professional photographers (first of all: Maciej Szwed and Tadeusz Szwed, as well as Mariusz Czulczyński, Marek Grotowski, Marek Koch, Marcin Marcinkiewicz, Barbara and Jerzy Popiel, Andrzej Solnica).

Finally, it must be stressed that such a number of concerts would not be possible without the cooperation, support, great kindness and often personal engagement of many people in charge of various institutions, companies and a number of helpful individuals. As an example, a text of credits published in TiFL's Information Bulletin No. 9 of November 1997:

The Management of the F. Liszt Society would like to express great appreciation to Ryszard Mikiewicz and Grzegorz Mikiewicz for rescuing against the flood in July this year the extraordinarily valuable for us and the music life of Wroclaw Steinway grand-pianos. Thanks to their wise decisions, courage, dedication and readiness to take the risk of damaging the expensive transportation trucks and despite the danger of getting injured, the operation was successful and the two grand-pianos, undamaged, still serve the culture of Wroclaw.

We wish to thank Mr Ryszard Sławczyński, who did everything what was possible to secure the grand-pianos against the damage caused by the water getting into the Music and Literature Club in Wroclaw, and the group of police officers who offered their help, and 12 unknown soldiers from Myśliborz, whose help was indispensable in evacuating the grand-pianos.

A great "Thank you" to the Principal Zygmunt Komuszyna, who personally assisted the crew of Mr Mikiewicz in rescuing instruments (including two TiFL's grand-pianos) from the "R. Bukowski" Secondary Music School in Wroclaw, which has been flooded unexpectedly.

Endnotes

1. F. Liszt Society interchangeably is also referred to as the Society or TiFL, which is the Polish acronym.
2. From the interview of July 2013.
3. The list of 1000 Liszt Evenings, due to the limited size of the publication, will be available on the website: www.liszt.art.pl
4. A Bielecki, "Great Merzhanov", *Gazeta Dolnośląska*, 8-9 May 1993.
5. According to the Information Bulletin No. 9, November 1997.
6. Due to financial reasons, in subsequent years, organ recitals were not organised.
7. K. Kościukiewicz, "Liszt Evenings without Liszt ...", *Gazeta Wrocławska*, 27 November 2001.
8. According to the Information Bulletin No. 9, November 1997.
9. K. Bogdanowicz, "A Fascinating Piece", *Gazeta Brzeska*, 15. November 1992.
10. Detailed description of artistic exchange is presented in previous pages.
11. Currently 1057 Liszt Evenings (in 83 venues); moreover, in first years of activity, around 10 concerts were held, which were not numbered.

References

1. Posters of Liszt Evenings
2. Information Bulletins No. 1-14
3. Newspapers and magazines:
„Gazeta Brzeska” 15.11.1992,
„Gazeta Dolnoslaska” 8-9 May 1993,
„Gazeta Wrocławska” 27.11.2001
4. Chronicles of the piano competitions
5. Chronicles of the piano courses
6. Programmes of Liszt Evenings
7. Website: www.liszt.art.pl
8. M. Błaszczyk „Działalność Towarzystwa im. Ferencza Liszta we Wrocławiu w latach 2000-2005” [Activities of F. Liszt Society in Wrocław in 2000-2005], Master's thesis, 2009, Wrocław Academy of Music
9. A. Filinskaja „Działalność Towarzystwa im. Ferencza Liszta we Wrocławiu w latach 1994-1999” [Activities of F. Liszt Society in Wrocław in 1994-1999], Master's thesis, 2007, Wrocław Academy of Music
10. E. Kołacz „Działalność Towarzystwa im. Ferencza Liszta we Wrocławiu w latach 1989-1993” [Activities of F. Liszt Society in Wrocław in 1989-1993], Master's thesis, 1994, Wrocław Academy of Music

1000 *Wieczorów Lisztowskich* - streszczenie

W przeszło 24-letniej historii Towarzystwa im. F. Liszta, działalność koncertowa, obok organizacji kursów i konkursów pianistycznych, stała się najpowszechniej znaną formą aktywności Towarzystwa. *Wieczory Lisztowskie* są zarazem realizacją zasadniczego statutowego celu TiFL - popularyzacji muzyki ze szczególnym uwzględnieniem twórczości i osoby Patrona Towarzystwa i jego powiązań z kulturą polską oraz promocji młodych muzyków.

Integralną częścią wszystkich koncertów jest komentarz słowny, który poza przekazywaniem pewnego zakresu podstawowej wiedzy muzycznej, ma motywować do możliwie pełnej percepcji prezentowanych utworów i do dalszych kontaktów z muzyką artystyczną.

Założeniem ideowym *Wieczorów Lisztowskich* jest dostarczenie słuchaczom przeżyć artystycznych na możliwie najwyższym poziomie, promocja najbardziej utalentowanej młodzieży artystycznej, spotkania z najwybitniejszymi postaciami międzynarodowego życia muzycznego oraz przyczynianie się do dalszej promocji Dolnego Śląska w międzynarodowym środowisku artystycznym.

W 1000 koncertach wystąpiło łącznie blisko 700 artystów (353 solistów, 19 kameralistów, 4 orkiestry symfoniczne, chór mieszany, 6 dyrygentów, 6 aktorów, 16 prelegentów) z 30 krajów: Anglia, Armenia, Austria, Belgia, Bułgaria, Chile, Chiny, Czechy, Dania, Finlandia, Francja, Hiszpania, Łotwa, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Kuwejt, Mołdawia, Niemcy, Polska, Rosja, Słowenia, Szwecja, Szwajcaria, Tajwan, Turcja, Ukraina, USA, Węgry, Włochy.

Wieczory Lisztowskie gościły w 60 salach w 32 miastach i mniejszych miejscowościach w Polsce (np. Bydgoszcz, Brzeg, Duszniki Zdrój, Głogów, Katowice, Kraków, Nysa, Oborniki Śląskie, Trzebnica, Włoszakowice, Warszawa, Wrocław) oraz w 21 salach zagranicą (Budapeszt, Gödöllő, Győr, Moskwa, Sankt Petersburg). Powyższe zestawienie świadczy o bardzo znacznym zasięgu terytorialnym wkładu w polskie życie muzyczne.

Podczas *Wieczorów* występowali zarówno artyści o znacznej renomie (Eugen Indjic, Sofya Gulyak, Wiktor Mierżanow, Aleksiej Orłowiecki, Janusz Olejniczak, Viktória Herencsár), jak i młodzi, utalentowani adepci sztuki muzycznej. W ramach 1000 *Wieczorów Lisztowskich* realizowano recitale fortepianowe, koncerty solistyczno-kameralne, koncerty poetycko-muzyczne, recitale organowe, koncerty symfoniczne.

Działalność Towarzystwa to również wymiana koncertowa z ośrodkami muzycznymi w Sankt Petersburgu i Budapeszcie (mająca bardzo duże znaczenie dla rozwoju profesjonalnego grona polskich młodych pianistów - laureatów czterech edycji ogólnopolskich konkursów pianistycznych zrealizowanych przez TiFL w latach 1991-1997).

W ramach *Wieczorów Lisztowskich* realizowany był od 1992 r. cykl koncertów umuzykalniających dla młodzieży i środowisk osób niepełnosprawnych (135 koncertów 86 solistów z 8 krajów, 4 aktorów i 4 prelegentów).

Wieczory Lisztowskie odznaczały się wysokim poziomem artystycznym poprzez profesjonalizm (często najwyższej próby) wykonawców oraz dobór repertuaru. Bardzo bogaty, zróżnicowany stylistycznie i formalnie repertuar (około 1400 utworów ponad 200 kompozytorów od epoki baroku do współczesności, w tym 166 kompozycji F. Liszta i 175 F. Chopina) dobierany był pod kątem połączenia maksymalnie dużych wartości artystycznych z możliwościami percepcyjnymi słuchaczy i (w niektórych przypadkach) ze specjalizacją repertuarową danego wykonawcy. Przeważała literatura fortepianowa.

Wieczory Lisztowskie realizowane są w postaci comiesięcznych cykli od trzech do dziesięciu koncertów. Ta zasada oraz duży wkład pracy wykonywanej nieodpłatnie pozwoliły na bardzo znaczną minimalizację kosztów pojedynczego koncertu. Tym niemniej (jak i inne formy działalności Towarzystwa im. F. Liszta) nie mogłyby zostać zrealizowane bez pomocy materialnej, życzliwości, a niekiedy również wielkiego zaangażowania władz centralnych i regionalnych oraz szeregu instytucji, przedsiębiorstw, firm i osób prywatnych. W promocji *Wieczorów* istotną rolę odegrały zapowiedzi, relacje, recenzje i reportaże medialne.

Wieczory Lisztowskie mają bardzo bogatą, prawie kompletną dokumentację (afisze, programy, wycinki prasowe, nagrania na kasetach magnetofonowych, taśmach VHS, płytach CD i DVD, bardzo duża ilość fotografii). Znaczna część fotografii oraz niektóre zapowiedzi i recenzje medialne znajdują się na stronie internetowej Towarzystwa www.liszt.art.pl

W dobie znacznej brutalizacji zachowań w życiu publicznym coraz ważniejsze jest kontynuowanie koncertów przenoszących psychikę słuchaczy w rejony doznań emocjonalnych wzbogacających wrażliwość i kształtujących tradycyjne poczucie piękna oraz wartości ponadczasowych. Tę rolę *Wieczory Lisztowskie* spełniają ze znacznym sukcesem.

1000 *Liszt Evenings* - summary

In the more than 24-year history of the F. Liszt Society (TiFL), concert activity, in addition to the organization of piano courses and competitions, has become the most popular of the Society's activities. Liszt Evenings also implement the main statutory objective of TiFL, namely the popularisation of music with a special focus on the output and the person of the patron of the Society – Franz Liszt, and his connections with the Polish culture, as well as the promotion of young, talented musicians.

An integral part of all the concerts are verbal comments, which in addition to transferring some basic knowledge of music are intended to motivate people to the fullest possible perception of the presented works and further contacts with artistic music.

The ideological aim of *Liszt Evenings* is to provide the audience with artistic sensations at the highest possible level, to promote the most talented young artists, to present the most outstanding figures of the international music life, and to contribute to further promotion of the Lower Silesia in the international music circles.

In 1000 *Liszt Evenings* appeared in total nearly 700 artists (353 soloists, 19 chamber musicians, four symphonic orchestras, a mixed choir, six conductors, six actors, 16 speakers) from the following 30 countries: Armenia, Austria, Belgium, Bulgaria, Canada, Chile, China, Czech Republic, Denmark, England, Finland, France, Germany, Hungary, Italy, Japan, Kuwait, Latvia, Moldova, Poland, Russia, Slovenia, South Korea, Spain, Sweden, Switzerland, Taiwan, Turkey, Ukraine, USA.

Liszt Evenings were held in 60 venues in 32 Polish cities and towns (eg. Bydgoszcz, Brzeg, Duszniki Zdrój, Głogów, Katowice, Kraków, Nysa, Oborniki Śląskie, Trzebnica, Włoszakowice, Warsaw, Wrocław) and in 21 venues abroad (Budapeszt, Gödöllő, Győr, Moscow, St Petersburg). The above data shows a significant territorial scope of TiFL's contribution to the musical life.

During the *Liszt Evenings* performed artists of considerable recognition (eg. Eugen Indjic, Sofya Gulyak, Victor Merzhanov, Alexei Orlovetsky, Janusz Olejniczak, Viktória Herencsár), as well as young talented artists who just started their music career. Within the 1000 *Liszt*

Evenings there were piano recitals, soloist and chamber concerts, poetry and music concerts, organ recitals, and symphonic concerts.

TiFL's concert activities also include concert exchange with such music centres as St. Petersburg and Budapest. The exchange was significant for the professional development of a number of Polish young pianists – winners of the four nationwide piano competitions organised by the Society in the period 1991-1997. Within *Liszt Evenings*, since 1992, there has been a series of concerts musically developing for the youth and the disabled (135 concerts with 86 soloists from eight countries, four actors and four speakers).

Liszt Evenings were characterized by a high artistic level as a result of professionalism of performers (often of the highest quality) and the selection of repertoire. The rich and diverse repertoire (approx. 1400 pieces of over 200 composers from Renaissance to contemporary, including 166 compositions by Liszt and 175 compositions by Chopin) was chosen in such a way to combine the highest possible artistic value with perceptual capabilities of the audience and, in some cases, with particular performer's expertise. Piano works prevailed.

Liszt Evenings are held in the form of a monthly series of three to ten concerts. This fact and a great amount of work done gratuitously allowed minimising the costs of individual concert. Nevertheless, no form of the Society's activities would be possible without financial support, great kindness and often personal engagement of authorities of different levels, various institutions, companies and a number of helpful individuals. An important role in promoting *Liszt Evenings* was played by media coverage, including announcements and reviews.

Liszt Evenings have a very extensive, almost complete documentation (posters, programmes, press reviews, recordings on cassettes, VHS, CDs and DVDs, great amount of photos). A large part of the photos and a selection of reviews and announcements are available on the Society's website: www.liszt.art.pl

In times of significant brutalization of behaviour in public life, it is becoming increasingly important to continue organising concerts that transfer the audience to the areas of emotional experiences enriching and shaping the susceptibility to the traditional sense of beauty and timeless values. *Liszt Evenings* fulfil this task with considerable success.

1000 Liszt-Abende – Zusammenfassung

Die Konzerttätigkeit wurde nebst Veranstaltung von Kursen und Klavierwettbewerben die wohl bekannteste Aktivitätsform der vor mehr als 24 Jahren gegründeten F. Liszt Gesellschaft. Die *Liszt-Abende* realisieren zugleich das Grundziel der TIFL-Satzung – die Popularisierung der Musik unter besonderer Beachtung der Persönlichkeit und des Schaffens des Patrons der Gesellschaft und seiner Verbindung zur polnischen Kultur sowie die Förderung junger Musiker.

Ein integraler Teil von allen Konzerten ist das Wort-Kommentar, das ausser Vermittlung eines gewissen Bereichs des musikalischen Grundwissens zur möglichst vollständigen Wahrnehmung der präsentierten Werke und zu weiteren Kontakten mit künstlerischer Musik motivieren soll.

Die Grundidee von *Liszt-Abenden* ist die Vermittlung von künstlerischen Erlebnissen auf einem möglichst hohem Niveau, Förderung von künstlerisch talentierten Jugendlichen, Organisation von Treffen mit begabtesten Persönlichkeiten des internationalen musikalischen Lebens und Unterstützung der weiteren Promotion von Niederschlesien im internationalen künstlerischen Milieu.

In 1000 Konzerten traten insgesamt beinahe 700 Künstler (353 Solisten, 19 Kameralisten, 4 Sinfonieorchester, gemischter Chor, 6 Dirigenten, 6 Schauspieler, 16 Kommentatoren) aus 30 Ländern: Armenien, Belgien, Bulgarien, Chile, China, Deutschland, Dänemark, England, Finnland, Frankreich, Italien, Japan, Lettland, Kanada, Kuwait, Moldawien, Österreich, Polen, Russland, Schweden, Schweiz, Slowenien, Spanien, Südkorea, Taiwan, Tschechien, Türkei, Ukraine, Ungarn, USA, auf. Die *Liszt-Abende* fanden in 60 Sälen in 32 Städten und kleineren Ortschaften in Polen (z.B. Bydgoszcz, Brzeg, Duszniki Zdrój, Głogów, Katowice, Kraków, Nysa, Oborniki Śląskie, Trzebnica, Włoszakowice, Warszawa, Wrocław) und in 21 Sälen im Ausland (Budapest, Gödöllő, Győr, Moskau, St. Petersburg) statt. Die obige Zusammenstellung zeugt von einem bedeutendem Gebietsumfang des Beitrags zur polnischen Musikkultur.

Bei *Liszt-Abenden* traten sowohl die renommierten Künstler auf (Eugen Indjic, Sofya Gulyak, Wiktor Mierżanow, Aleksiej Orłowiecki, Janusz Olejniczak, Viktoria Herencsar), als auch die jungen, talentierten Adepten der Musikkunst. Im Rahmen von 1000 *Liszt-Abenden* wurden Klavierrecitals, Kammer-Solokonzerte, Poesie-Musikkonzerte, Orgelrecitals und Sinfoniekonzerte realisiert.

Das Spektrum der Tätigkeiten der Gesellschaft umfasst auch den Konzert-Austausch mit Musikzentren in St.Petersburg und Budapest (er ist von grosser Bedeutung für die professionelle Entwicklung der jungen Pianisten – Preisträger der vier gesamtpolnischen Klavierwettbewerbe, die von TIFL in den Jahren 1991-1997) veranstaltet wurden.

Im Rahmen von *Liszt-Abenden* ist seit dem Jahr 1992 ein Zyklus von Konzerten für Jugendliche und Behinderte organisiert worden (135 Konzerte, 86 Solisten aus 8 Ländern, 4 Schauspieler und 4 Kommentatoren), der zum Ziel die Förderung der musikalischen Bildung hatte.

Die *Liszt-Abende* haben sich durch ihr hohes künstlerisches Niveau ausgezeichnet worauf Professionalismus der Interpreten (meist höchster Wahl) und die Repertoirewahl von grosser Bedeutung waren. Ein sehr vielfältiges, stilistisch und formell unterschiedliches Repertoire (ca. 1400 Werke, über 200 Komponisten von Renaissance bis Gegenwart, darin 166 Kompositionen von Liszt und 175 von F. Chopin.) war in Bezug auf die Verbindung der maximal grossen künstlerischen Werke mit Wahrnehmungsfähigkeiten der Zuhörer (und in manchen Fällen) mit der Repertoirespezialisierung eines jeden Interpreten gewählt. Überwiegend war die Klavierliteratur dabei.

Die *Liszt-Abende* werden in Form monatlicher Zyklen von drei bis zehn Konzerten realisiert. Dieser Grundsatz und ein hoher Aufwand von kostenloser Arbeit erlaubten die Kosten eines einzelnen Konzerts erheblich zu minimalisieren. Auch andere Tätigkeitsformen der Gesellschaft könnten jedoch nicht ohne finanzielle Hilfe, Freundlichkeit und nicht selten auch ein grosses Engagement von Zentral- und Regionalbehörden, vielen Anstalten, Unternehmen, Firmen und Privatpersonen realisiert werden. Für die Promotion der *Abende* haben eine grosse Rolle die Medienmitteilungen, Berichte, Rezensionen und Medienreportagen gespielt.

Die *Liszt-Abende* haben eine reiche, fast komplette Dokumentation (Poster, Programme, Pressenausschnitte, Tonband- und VHS-Aufnahmen, CDs und DVDs. und eine sehr grosse Menge von Fotos). Ein beachtlicher Teil von Fotos und manche Mitteilungen und Medienrezensionen befinden sich auf der Website der Gesellschaft: www.liszt.art.pl

In der Zeit der wachsenden Brutalisierung des öffentlichen Lebens ist es immer wichtiger Konzerte fortzusetzen, die die Zuhörer in einen Zustand der Wahrnehmungen versetzen, die ihre Sensibilität entwickeln, das traditionelle Schönheitsgefühl wecken und zeitlose Werte vermitteln. Diese Rolle erfüllen die *Liszt-Abende* mit grossem Erfolg.

Juliusz Adamowski

Kalendarium koncertów F. Liszta we Wrocławiu w 1843 r.¹

- 21 stycznia - Sala Muzyczna Uniwersytetu Wrocławskiego
- 24 stycznia - Sala Muzyczna Uniwersytetu Wrocławskiego
- 26 stycznia - Aula Leopoldina Uniwersytetu Wrocławskiego
- 27 stycznia - Hotel „König von Ungarn”
- 29 stycznia - Aula Leopoldina Uniwersytetu Wrocławskiego
- 31 stycznia - Teatr Miejski
- 1 lutego - Teatr Miejski
- 2 lutego - Teatr Miejski²
- 3 lutego - koncert dla młodzieży Katolickiego Seminarium we Wrocławiu
- 4 lutego - Teatr Miejski
- 7 lutego - Teatr Miejski³
- 9 lutego - Teatr Miejski

7 marca - Aula Leopoldina Uniwersytetu Wrocławskiego

Nie udało się ustalić dokładnych dat 2 koncertów w „Gasthof Zur Goldenen Gans” i jednego, spontanicznego koncertu na organach podczas zwiedzania kościoła Św. Bernarda we Wrocławiu.

Liszt wystąpił wielokrotnie również w innych miastach regionu śląskiego:

- w Brzegu (Brieg) - 8.02.1843 r.
- w Legnicy (Liegnitz) - 3 koncerty w 1843 r.
- w Głogowie (Glogau) - 3 koncerty w 1843 r.
- w Nysie (Neisse) - 9 marca 1843 r.
- w Krzyżanowicach (Kreuzenort) w latach 1846 i w 1848 r.
- w Żaganiu (Sagan) 3 koncerty w latach 1853, 1857 i 1862 oraz kilka koncertów w Skale (Hohlstein) i Lwówku Śląskim (Löwenberg) w latach 1858, 1859 i 1861 r.

1. Na podstawie pracy *Franciszek Liszt na Śląsku* Walentyny Wegrzyn-Klisowskiej i Ryszarda Klisowskiego, opublikowanej w 2011 r. w III Zeszycie Lisztowskim Towarzystwa im. F. Liszta.
2. Jako dyrygent opery W. A. Mozarta Czarodziejski flet [Zauberflöte]. Był to debiut dyrygencki Liszta, jako prowadzącego cały spektakl operowy.
3. Koncert miał charakter charytatywny, dochód przeznaczono dla wrocławskiego teatru „Thalia”.

Calendar of Franz Liszt's concerts in Wrocław (Breslau) in 1843¹

- 21 January - Music Hall of the University of Wrocław
- 24 January - Music Hall of the University of Wrocław
- 26 January - Aula Leopoldina of the University of Wrocław
- 27 January - Hotel “König von Ungarn” (“King of Hungary”)
- 29 January - Aula Leopoldina of the University of Wrocław
- 31 January - Municipal Theatre
- 1 February - Municipal Theatre²
- 2 February - Municipal Theatre
- 3 February - concert for the youth of the Catholic Seminar in Wrocław
- 4 February - Municipal Theatre
- 7 February - Municipal Theatre³
- 9 February - Municipal Theatre
- 7 March - Aula Leopoldina of the University of Wrocław

It was impossible to determine the exact dates of two concerts performed at “Gasthof Zur Goldenen Gans” and one spontaneous organ concert while visiting the Church of St Bernard in Wrocław.

Liszt performed many times in other cities of the region of Silesia:

in Brzeg (Brieg) - 8.02.1843

in Legnica (Liegnitz) - 3 concerts in 1843

in Głogów (Glogau) - 3 concerts in 1843

in Nysa (Neisse) - 9 March 1843

in Krzyżanowice (Kreuzenort) in 1846 and 1848

in Żagań (Sagan) 3 concerts in 1853, 1857 and 1862

Several concerts in Skala (Hohlstein) and Lwówek Śląski (Löwenberg) in 1858, 1859 and 1861.

1. On the basis of the work *Franz Liszt in Silesia* by Walentyna Węgrzyn-Klisowska and Ryszard Klisowski, published in 2011 at the F. Liszt Society's Liszt Papers No. 3.
2. As the conductor of W. A. Mozart's opera *The Magic Flute* [Zauberflöte]. It was Liszt's debut as a conductor leading the whole opera spectacle.
3. It was a charity concert, raising funds for the Wrocław theatre “Thalia”.

Kalendarium der Franz Liszt -Konzerte in Breslau im Jahr 1843¹

21. Januar - Musiksaal der Universität Breslau

24. Januar - Musiksaal der Universität Breslau

26. Januar - Aula Leopoldina der Universität Breslau

27. Januar - Hotel „König von Ungarn“

29. Januar - Aula Leopoldina der Universität Breslau

31. Januar - Stadttheater

1. Februar - Stadttheater²

2. Februar - Stadttheater

3. Februar - Konzert für Studierende des katholischen Priesterseminars in Breslau

4. Februar - Stadttheater

7. Februar - Stadttheater³

9. Februar - Stadttheater

7. März - Aula Leopoldina der Universität Breslau

Es ist nicht gelungen die genauen Daten der zwei Konzerte festzustellen, des spontanen Orgelkonzertes, das Liszt während der Besichtigung der St. Bernhard -Kirche in Breslau gab und des Konzertes, das „ im Gasthof zur goldenen Gans“ stattfand.

Liszt ist auch in anderen schlesischen Städten mehrmals aufgetreten :

In Brzeg (Brieg): am 8.02.1843

In Legnica (Liegnitz): 3 Konzerte im Jahre 1843

In Głogów (Glogau): 3 Konzerte im Jahre 1843

In Nysa (Neisse): am 9.März 1843

In Krzyżanowice (Kreuzenort): in den Jahren 1846 und 1848

In Żagań (Sagan): 3 Konzerte in den Jahren 1853, 1857 und 1862

Einige Konzerte in Skala (Hohlstein) und Lwówek Śląski (Löwenberg) in den Jahren 1858, 1859 und 1861.

1. Auf Grund der Arbeit *Franciszek Liszt in Schlesien* von Walentyna Węgrzyn-Klisowska und Ryszard Klisowski, die im Jahr 2011 im Liszt-Heft 3 der F. Liszt-Gesellschaft veröffentlicht wurde.
2. Liszt dirigierte erstmals eine Oper (Mozarts Zauberflöte).
3. Liszt gab ein Wohltätigkeitskonzert zugunsten des Breslauer Thalia-Theaters.

Towarzystwo im. Ferenc Liszta (TiFL) działające we Wrocławiu od 1989 r. jest stowarzyszeniem ogólnopolskim prowadzącym działalność artystyczną, dydaktyczną i popularno-naukową, preferując zwłaszcza różne formy promocji utalentowanej młodzieży muzycznej.

Zorganizowaliśmy 4 międzynarodowe i 4 ogólnopolskie konkursy pianistyczne im. F. Liszta z udziałem ponad 200 uczestników z 28 krajów. W 1057 „Wieczorach lisztowskich” w 83 salach wystąpiło około 600 wykonawców z 32 krajów, w tym 321 solistów-pianistów i 44 innych solistów. Od roku 1993 realizujemy we Wrocławiu corocznie międzynarodowe mistrzowskie kursy pianistyczne, które w profesjonalnym środowisku muzycznym cieszą się znaczną renomą. Wzięło w nich udział 542 pianistów z 32 krajów.

Udostępniliśmy życiu muzycznemu Wrocławia 3 fortepiany.

Łącznie w koncertach, kursach i konkursach TiFL wzięło udział prawie 2400 artystów-wykonawców, artystów-pedagogów i uczniów z 44 krajów.

Ferenc Liszt Society in Poland (TiFL), founded in Wrocław on 2 March 1989, is a nationwide association which conducts artistic, didactic and popular scientific activities, emphasizing different ways of promoting talented youngsters. We have organized 4 international and 4 nationwide F. Liszt piano competitions with over 200 participants from 28 countries. In 1057 "Liszt Evenings" in 83 concert halls held so far about 600 performers from 32 countries took part (including 321 pianists, 44 other soloists).

Since 1993, we have organised international master piano courses in Wrocław - the event already renown in professional music circles. 542 pianists from 29 countries took part in them. Thanks to us, Wrocław has been enriched with 3 grand-pianos. About 2400 artists, teachers and students from 44 countries took part in the concerts, courses and competitions of the Society.

Die Franz Liszt-Gesellschaft in Polen (TiFL), tätig in Breslau seit 2 März 1989 als allgemeinpolnischer Kulturverein übt künstlerische, didaktische und populär-wissenschaftliche Tätigkeit aus, wobei verschiedenartige Förderung künstlerisch begabter Jugend immer für uns im Vordergrund stand.

Es wurden von uns 4 internationale und 4 allgemeinpolnische (mit mehr als 200 Teilnehmern aus 28 Ländern) F.Liszt-Klavierwettbewerbe durchgeführt. An den von uns bisher in insgesamt 83 Konzertsälen veranstalteten 1057 „Liszt-Abenden”, nahmen ungefähr 600 Künstler aus 32 Ländern (darunter 321 Pianisten und 44 andere Solisten) teil. Seit dem Jahre 1993 veranstalten wir alljährlich in Wrocław die Internationalen Klaviermeisterkurse, die sich schon im professionellen Musikmilieu eines hervorragenden Rufs erfreuen. Es nahmen 542 Pianisten aus 29 Ländern daran teil.

Es ist uns gelungen den Instrumentenbestand der Musikmilieus unserer Stadt wesentlich zu verbessern, indem wir nach langjährigen Bemühungen 3 Konzertflügel erwerben konnten. An unseren Konzerten, Kursen und Wettbewerben ca. 2400 Künstler, Pädagogen und Schüler aus 44 Ländern beteiligt waren.

Wydawca:

Towarzystwo im. Ferenc Liszta
50-028 Wrocław, plac Tadeusza Kościuszki 9

Publisher:

Ferenc Liszt Society in Poland

Herausgegeben von:

Franz Liszt Gesellschaft in Polen

Redaktor / Editor / Redakteur:

Juliusz Adamowski

Projekt okładki / Cover design / Titelblatt entworfen von:

Tomasz Król

Tłumaczenia / Translation / Übersetzung:

TRANSLATOR Centrum Języków Obcych i Biuro Tłumaczeń
www.kursy-tlumaczenia.pl

Druk / Print / Druck:

PLANTIN Wrocław
www.plantin.pl

Wydanie niniejszego Zeszytu lisztowskiego było możliwe dzięki pomocy finansowej Samorządu Województwa Dolnośląskiego oraz Związku Artystów Wykonawców STOART

Publishing this edition of the Liszt Papers was possible thanks to financial help from the Lower Silesian Office and STOART (Performing Artists Association)

Die Ausgabe dieses „Liszt-Heftes“ war dank der finanzieller Unterstützung seitens der Selbstverwaltung der Niederschlesischen Woiwodschaft und STOART (Verband der Polnischen Künstler) möglich

URZĄD MARGARZALOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

**DOLNY
ŚLĄSK**

www.umwd.pl

